Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2025)0189

Žemės ūkio ateitis ir bendra žemės ūkio politika po 2027 m.

2025 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl žemės ūkio ateities ir bendros žemės ūkio politikos po 2027 m. (2025/2052(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 13, 38 ir 39 straipsnius, kuriais nustatoma bendra žemės ūkio politika (BŽŪP) ir jos tikslai,

– atsižvelgdamas į SESV 40 ir 42 straipsnius, kuriais nustatomas bendras žemės ūkio rinkų organizavimas (BRO) ir tai, kokiu mastu konkurencijos taisyklės taikomos žemės ūkio produktų gamybai ir prekybai jais,

– atsižvelgdamas į SESV sutarties 349 straipsnį, kuriuo nustatomas atokiausių regionų statusas ir Sutarčių taikymo šiems regionams sąlygos,

– atsižvelgdamas į 2025 m. vasario 19 d. Komisijos komunikatą „Žemės ūkio ir maisto produktų gamybos vizija. Ateities kartoms patrauklaus ūkininkavimo ir žemės ūkio maisto produktų sektoriaus kūrimas bendromis jėgomis“ (COM(2025)0075),

– atsižvelgdamas į 2024 m. „Eurobarometro“ apklausą „Europiečiai, žemės ūkis ir BŽŪP“[1],

– atsižvelgdamas į 1998 m. liepos 20 d. Tarybos direktyvą 98/58/EB dėl ūkinės paskirties gyvūnų apsaugos[2],

---

1 2024 m. pavasario Europos Parlamento „Eurobarometro“ apklausa buvo atlikta 2024 m. vasario 7 d. – kovo 3 d. 27-iose ES valstybėse narėse.

2 OL L 221, 1998 8 8, p. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1998/58/oj.

– atsižvelgdamas į 2025 m. sausio 29 d. Komisijos komunikatą „ES konkurencingumo kelrodis“ (COM(2025)0030),

– atsižvelgdamas į 2022 m. gruodžio 15 d. rezoliuciją „2021–2027 m. daugiametės finansinės programos tobulinimas: atsparus ir naujiems iššūkiams pritaikytas ES biudžetas“[1],

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 9 d. Mario Draghi pranešimą „Europos konkurencingumo ateitis“,

– atsižvelgdamas į 2024 m. spalio 30 d. Sauli Niinistö pranešimą „Saugiau kartu. Europos civilinio ir karinio pasirengimo ir parengties stiprinimas“,

– atsižvelgdamas į 2024 m. balandžio mėn. Enrico Lettos pranešimą „Daug daugiau nei rinka. Sparta, saugumas, solidarumas“,

– atsižvelgdamas į 2024 m. kovo 27 d. Komisijos komunikatą „Ateitį kuriame su gamta. Biotechnologijų ir biogamybos skatinimas Europos Sąjungoje“ (COM(2024)0137),

– atsižvelgdamas į 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1468, kuriuo dėl geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės standartų, klimatui, aplinkai ir gyvūnų gerovei naudingų sistemų, BŽŪP strateginių planų dalinių pakeitimų ir tų planų peržiūros, taip pat kontrolės ir nuobaudų netaikymo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/2115 ir (ES) 2021/2116[2],

– atsižvelgdamas į 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinų strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinų iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013[3],

– atsižvelgdamas į 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/2117, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas, (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų, (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžties, aprašymo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos ir (ES) Nr. 228/2013,

---

1 OL C 177, 2023 5 17, p. 115.

2 OL L, 2024/1468, 2024 5 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1468/oj.

3 OL L 435, 2021 12 6, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj. Galutinio akto klaidų ištaisymas (32021R2115R(03)), OL L 227, 2022 9 1, p. 136. Galutinio akto klaidų ištaisymas (32021R2115R(02)), OL L 181, 2022 7 7, p. 35.

kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams[1],

– atsižvelgdamas į 2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 228/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 247/2006[2],

– atsižvelgdamas į 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/2116 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013[3],

– atsižvelgdamas į 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1143 dėl vyno, spiritinių gėrimų ir žemės ūkio produktų geografinių nuorodų, taip pat dėl garantuotų tradicinių gaminių ir žemės ūkio produktų neprivalomų kokybės terminų, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1308/2013, (ES) 2019/787 ir (ES) 2019/1753 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1151/2012[4],

– atsižvelgdamas į Europos piliečių iniciatyvą dėl gyvūnų veisimo narvuose uždraudimo (angl. „End the Cage Age“) ir 2021 m. birželio 10 d. rezoliuciją šia tema[5],

– atsižvelgdamas į savo 2023 m. gegužės 9 d. rezoliuciją dėl vaisių, daržovių, pieno ir pieno produktų vartojimo skatinimo mokyklose programos įgyvendinimo pagal Bendro rinkos organizavimo reglamentą[6],

– atsižvelgdamas į 2025 m. kovo 26 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą dėl ES pasirengimo krizėms strategijos (JOIN(2025)0130),

– atsižvelgdamas į 2021 m. lapkričio 12 d. Komisijos komunikatą „Nenumatytų atvejų planas siekiant užtikrinti maisto tiekimą ir aprūpinimą maistu per krizes“ (COM(2021)0689),

---

1 OL L 435, 2021 12 6, p. 262, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2117/oj. Galutinio akto klaidų ištaisymas (32021R2117R(04)), OL L 192, 2023 7 31, p. 34.
2 OL L 78, 2013 3 20, p. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj.
3 OL L 435, 2021 12 6, p. 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj.
4 OL L, 2024/1143, 2024 4 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj.
5 OL C 67, 2022 2 8, p. 131.
6 OL C, C/2023/1063, 2023 12 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1063/oj.

– atsižvelgdamas į 2021 m. lapkričio 12 d. Komisijos sprendimą, kuriuo įsteigiama Europos pasirengimo apsirūpinimo maistu krizėms ir reagavimo į jas mechanizmo ekspertų grupė[1],

– atsižvelgdamas į 2022 m. kovo 23 d. Komisijos komunikatą „Apsirūpinimo maistu užtikrinimas ir maisto sistemų atsparumo didinimas“ (COM(2022)0133),

– atsižvelgdamas į 2022 m. lapkričio 9 d. Komisijos komunikatą „Trąšų pakankamumo ir įperkamumo užtikrinimas“ (COM(2022)0590),

– atsižvelgdamas į Maisto ir žemės ūkio organizacijos 2024 m. ataskaitą dėl maisto ir žemės ūkio padėties 2024 m.[2],

– atsižvelgdamas į savo 2023 m. spalio 19 d. rezoliuciją dėl kartų kaitos ES ateities ūkiuose[3],

– atsižvelgdamas į savo 2022 m. gruodžio 13 d. rezoliuciją „Ilgalaikė ES kaimo vietovių vizija: stipresnės, sujungtos, atsparios ir klestinčios kaimo vietovės iki 2040 m.“[4],

– atsižvelgdamas į 2022 m. gegužės 3 d. Komisijos komunikatą „Pirmenybė žmonėms, tvaraus ir integracinio augimo užtikrinimas, ES atokiausių regionų potencialo atskleidimas“ (COM(2022)0198),

– atsižvelgdamas į 2025 m. vasario 19 d. Europos regionų komiteto nuomonę „Kaip LEADER ir BIVP programavimas po 2027 m. galėtų padėti geriau įgyvendinti ilgalaikę ES kaimo vietovių viziją“[5],

– atsižvelgdamas į savo 2023 m. vasario 16 d. rezoliuciją dėl Komisijos komunikato dėl trąšų pakankamumo ir įperkamumo užtikrinimo[6],

– atsižvelgdamas į 2023 m. birželio 13 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl naujo Europos Komisijos komunikato dėl atokiausių regionų vertinimo[7],

---

1 OL C 461 I, 2021 11 15, p. 1.
2 FAO, „The State of Food and Agriculture 2024 – Value-driven transformation of agrifood systems“, Roma, 2024 m., https://doi.org/10.4060/cd2616en.
3 OL C, C/2024/2658, 2024 4 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2658/oj.
4 OL C 177, 2023 5 17, p. 35.
5 OL C, C/2025/1703, 2025 3 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1703/oj.
6 OL C 283, 2023 8 11, p. 51.
7 OL C, C/2024/480, 2024 1 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/480/oj.

– atsižvelgdamas į 2023 m. birželio 14 d. rezoliuciją „Apsirūpinimo maistu saugumo ir ilgalaikio ES žemės ūkio atsparumo užtikrinimas“[1],

– atsižvelgdamas į savo 2017 m. vasario 15 d. rezoliuciją dėl nedidelės rizikos biologinės kilmės pesticidų[2],

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 4 d. pranešimą dėl strateginio dialogo dėl žemės ūkio ateities ES „Bendra ūkininkavimo ir apsirūpinimo maistu sistemos perspektyva Europoje“,

– atsižvelgdamas į 2024 m. birželio 19 d. Europos regionų komiteto nuomonę „Bendros žemės ūkio politikos ateitis“[3] ,

– atsižvelgdamas į 2024 m. sausio 17 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę „Savarankiškos ir tvarios maisto gamybos skatinimas. Bendros žemės ūkio politikos po 2027 m. strategijos“[4] ,

– atsižvelgdamas į Komisijos 2024 m. papildomo ES paramos žemės ūkiui atokiausiuose regionuose schemų (POSEI) vertinimo pagalbinio tyrimo išvadas, kuriomis patvirtinamas šios programos veiksmingumas ir svarba apsirūpinimo maistu saugumui, teritorinei, socialinei ir ekonominei sanglaudai ir žemės ūkio veiklos išlaikymui ypač pažeidžiamuose salų ir atokiausiuose regionuose[5],

– atsižvelgdamas į 2024 m. spalio 7 d. Europos regionų komiteto pranešimą apie Europos Sąjungos regionų ir miestų padėtį,

– atsižvelgdamas į 2024 m. gruodžio 18 d. Kaimo pakto koordinavimo grupės deklaraciją dėl kaimo vietovių ir kaimo plėtros politikos ateities Europos Sąjungoje,

– atsižvelgdamas į 2025 m. birželio mėn. Europos Centrinio Banko atliktą gamybos sąnaudų padidėjimo, realiosios vertės sumažėjimo

---

1 OL C, C/2024/483, 2024 1 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/483/oj.
2 OL C 252, 2018 7 18, p. 184.
3 OL C, C/2024/5363, 2024 9 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5363/oj.
4 OL C, C/2024/2099, 2024 3 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2099/oj.
5 Europos Komisija, Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas, ECORYS, EEIG AGROSYNERGIE ir METIS, „Evaluation support study of the EU support schemes for agriculture in the outermost regions (POSEI) and smaller Aegean islands (SAI) – Final report“, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2024 m., https://data.europa.eu/doi/10.2762/926041.

analizę ir Europos Centrinio Banko makroekonomines prognozes, susijusias su euro zonoje užfiksuotais infliacijos lygiais[1],

– atsižvelgdamas į Aplinkos, klimato ir maisto saugos komiteto nuomonę,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pranešimą (A10-0143/2025),

A. kadangi bendra žemės ūkio politika (BŽŪP) yra pamatinė ir nusistovėjusi ES politika, kuri atlieka strategiškai svarbų vaidmenį dabartinėmis nestabiliomis geopolitinėmis aplinkybėmis ir yra pagrindinė ES apsirūpinimo maistu saugumo, gynybos ir strateginio savarankiškumo dalis;

B. kadangi BŽŪP tikslai ir toliau turi būti grindžiami didesnės žemės ūkio gamybos ir našumo užtikrinimu, padedant užtikrinti deramą žemės ūkiu besiverčiančios bendruomenės gyvenimo lygį – didinant pajamas, remiant ES žemės ūkio ir miškininkystės sektorių stabilumą, tvarumą ir konkurencingumą ir prisidedant prie kaimo plėtros; kadangi reikia atsižvelgti į žemės ūkio ypatumus, ypač atsižvelgiant į su klimatu susijusius iššūkius, krizes ir konfliktų scenarijus; kadangi BŽŪP prisidedama prie maisto gamybos kiekybės, kokybės ir įperkamumo vartotojams ir didinamas jos atsparumas, taip pat įvairioms su bioekonomika susijusioms reikmėms skirtų žaliavų gamyba;

C. kadangi pagal ES pasirengimo krizėms strategiją žemės ūkis turi būti ekonominės ir politinės darbotvarkės prioritetas ir turi būti pripažintas jo, kaip esminės ES saugumo ir gynybos politikos sudedamosios dalies, vaidmuo; kadangi dėl to produktyvi žemės ūkio paskirties žemė yra strategiškai svarbi ir kartu su dirvožemio, vandens, oro ir biologinės įvairovės kokybe yra pagrindinis žemės ūkio gamybos veiksnys, kurį reikia apsaugoti;

D. kadangi 2025 m. sausio 14 d. daugiau kaip 150 Nobelio ir Pasaulio maisto premijos laureatų paskelbė atvirą laišką, kuriame pasaulio lyderiai raginami skubiai teikti pirmenybę žemės ūkio moksliniams tyrimams, kad iki 2050 m. būtų patenkinti prognozuojami 9,7 mlrd.

---

1 Europos Centrinis Bankas, 2025 m. birželio mėn. Eurosistemos ekspertų makroekonominės prognozės, https://www.ecb.europa.eu/press/projections/html/ecb.projections2025_eurosystemstaff~16a68fbaf4.lt.html

žmonių maisto poreikiai[1];

E. kadangi numatoma, kad Europos Sąjungoje žemės ūkio produkcija sumažės, jei dabartinė politikos sistema išliks nepakitusi[2], todėl auga apsirūpinimo maistu nesaugumo ir maisto skurdo rizika ES ir prisidedama prie pasaulinio maisto trūkumo, savo valia ignoruojant jos agronominį potencialą;

F. kadangi miškininkystės sektorius priklauso valstybių narių, o ne Europos Sąjungos kompetencijai;

G. kadangi BŽŪP turi būti stiprinama, toliau paprastinama, lankstesnė ir modernizuota, sykiu išlaikant nuoseklią jos struktūrą ir užtikrinant ES žemės ūkio gamybos tvarumą visais aplinkos, socialiniais ir ekonominiais aspektais; kadangi labai svarbu sudaryti sąlygas ES žemės ūkio sektoriui geriau reaguoti tiek į aktyvių ūkininkų poreikius, tiek į Europos visuomenės lūkesčius, susijusius su aprūpinimu maistu, sauga ir kokybe, klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos, hidrologiniu atsparumu, psichikos sveikata, kartų kaita ir lyčių lygybe; kadangi labai svarbu sumažinti biurokratinę naštą ir skirti tinkamą finansavimą ūkininkams, ūkio darbuotojams ir jų bendruomenėms, kad jie galėtų užsitikrinti tinkamą gyvenimo lygį ir lengviau prisitaikyti prie naujų iššūkių;

H. kadangi reikia aiškiai išlaikyti dviejų ramsčių BŽŪP struktūrą; kadangi šia struktūra turėtų būti užtikrinta pusiausvyra tarp pajamų paramos pagal I ramstį, padedančios ūkininkams išlikti arba tapti perspektyviais ir gaminti rinkai, skiriant 100 proc. ES finansuojamas tiesiogines išmokas, ir agrarinės aplinkosaugos veiksmų ir paramos investicijoms, kurios būtų gerai finansuojamos kaimo plėtros politikos pagal II ramstį dalis ir remiamos bendrai finansuojamomis priemonėmis, skirtomis geriau reaguoti į konkrečias situacijas;

I. kadangi tiesioginių išmokų konvergencija valstybėse narėse ir tarp jų yra labai svarbi siekiant užtikrinti sąžiningas paramos sąlygas ūkininkams ir sąžiningą konkurenciją bendrojoje rinkoje; pabrėžia, kad tiesioginės išmokos sudaro stabilią ir nuspėjamą metinių ūkio pajamų dalį ir kad teisingas jų paskirstymas visoje Sąjungoje yra būtinas siekiant užkirsti kelią žemės apleidimui, teikti konkrečią paramą naujiems ir jauniesiems ūkininkams ir apsaugoti žemės ūkio

---

1 A. Ciechanover, A. E. Yonath, A. G. Riess, A. A. Adesina, A. Heeger, A. Fert, A. J. Leggett, A. Zeilinger, A. Patapoutian, A. Warshel, A. B. McDonald, A. Hershko, B. C. Barish, B. J. Marshall, B. K. Kobilka ir kiti, „2025 m. laureatų laiškas. Bado kritinis taškas – skubus raginimas keisti apsirūpinimo maistu ir mitybos saugumą“ (angl. „Laureate letter 2025: Hunger’s tipping point – An urgent call to transform food and nutrition security“), 2025 m.

2 Europos Komisija, Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas, „EU agricultural outlook 2024-2035“, Europos Sąjungos leidinių biuras, Liuksemburgas, 2024 m., doi:10.2762/2329210.

ekonominį gyvybingumą ir regioninę sanglaudą;

J. kadangi, atsižvelgiant į vykstančias diskusijas dėl daugiametės finansinės programos (DFP) ateities, labai svarbu atskirti BŽŪP lėšas nuo kitų ir nejungti jų į vieną nacionalinį fondą, kad būtų išsaugotas BŽŪP būdingas ES pobūdis ir užtikrintos vienodos sąlygos ūkininkams visose valstybėse narėse;

K. kadangi BŽŪP atspindi ES regionų, tradicijų ir žemės ūkio sistemų įvairovę, įskaitant įvairias ūkių struktūras, ūkininkavimo būdus ir produktus;

L. kadangi bet kokie dabartinės BŽŪP pakeitimai ar nauji teisės aktai turėtų būti priimami taip, kad būtų užtikrintas sektoriaus stabilumas ir didesnis teisinis tikrumas ūkininkams ir miškų savininkams, prašantiems supaprastinti BŽŪP, teikiant pajamų paramą, užtikrinant tvarumą ir atsižvelgiant į sezoniškumo keliamus apribojimus ir ilgalaikio žemės ūkio gamybos planavimo poreikius; kadangi tokios priemonės turėtų būti rengiamos konsultuojantis su suinteresuotaisiais subjektais, vengiant nereikalingos administracinės naštos, numatant pagrįstus pereinamuosius laikotarpius ir jas remiant tinkamais prisitaikymo biudžetais;

M. kadangi BŽŪP, kaip Europos konsensuso dėl vystymosi kertinis akmuo, yra kaip niekad svarbi, atsižvelgiant į dabartinius iššūkius; kadangi pagal BŽŪP remiami maždaug 9,1 mln. ūkių visoje Europoje, t. y. 37 proc. mažiau ūkių, palyginti su 2005 m. užregistruotais 14,4 mln. ūkių, ir kadangi, neskaitant šio sumažėjimo, ir ūkininkų pajamos iš hektaro sumažėjo 12 proc.; kadangi 77 proc. ES piliečių sutinka, kad ES, įgyvendindama BŽŪP, atlieka savo vaidmenį – užtikrina stabilų saugaus, sveiko ir tvaraus kokybiško maisto tiekimą prieinamomis kainomis 450 milijonų vartotojų; kadangi kaimo vietovės apima 83 proc. ES teritorijos ir jose gyvena 30 proc. ES gyventojų; kadangi žemės ūkio paskirties žemė sudaro 40 proc. ES teritorijos, žemės ūkio ir maisto produktų sektorius sukuria apie 7 proc. ES bendrojo vidaus produkto ir jame dirba apie 17 mln. žmonių;

N. kadangi, Eurostato duomenimis[1], 93 proc. ES ūkių yra šeimos valdomi; kadangi šis unikalus Europos modelis turi būti išsaugotas, nes jis yra labai svarbus kaimo vietovių gyvybingumui ir ekonominiam perspektyvumui;

O. kadangi žemės ūkis yra ne tik darbas, bet ir gyvenimo būdas, kurio šaknys glūdi gamtoje, istoriniame, kultūriniame ir tradiciniame pavelde, taip pat kaimo bendruomenėje – jis daro teigiamą poveikį visuomenei ir nusipelno geresnio pripažinimo; pabrėžia, kad

---

[1] Eurostatas, „Žemės ūkio statistika. Šeimos ūkininkavimas ES“, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Agriculture_statistics_-_family_farming_in_the_EU.

daugiafunkcis žemės ūkis ES suteikia daugybę užimtumo ir verslo įvairinimo galimybių kaimo vietovėse, pavyzdžiui, teikiant kaimo turizmo paslaugas, plečiant žemės ūkio ir maisto produktų ir bioekonomikos pramonę, gaminant atsinaujinančiųjų išteklių energiją, užtikrinant darnų turizmą, rengiant mokyklines ekskursijas ir vykdant tiesioginę prekybą; kadangi šis daugiafunkciškumas prisideda prie integracinio augimo, bendruomenės gerovės ir socialinių, švietimo ir su sveikata susijusių paslaugų teikimo kaimo vietovėse;

P. kadangi 2022 ir 2023 m. maisto produktų infliacija ES pasiekė beveik 25 proc., o kai kuriose šalyse išaugo iki 50 proc., ir tai turėjo didelių ekonominių ir socialinių padarinių ir parodė, kad būtina stabilizuoti žemės ūkio kainas, kad būtų užtikrintas makroekonominis stabilumas ir ekonominis saugumas;

Q. kadangi tiesioginės išmokos už plotą yra labai svarbios Europos žemės ūkio ekonominiam tvarumui, atlieka labai svarbų vaidmenį išlaikant tvarią gamybą ir užtikrinant, kad ūkininkai gautų sąžiningas ir pakankamas pajamas, taip didinant pelningumą, užtikrinant stabilumą ir minimalų saugumo lygį; kadangi turėtų būti užtikrinta didesnė parama moterims, naujiems, jauniems ir šeimos ūkininkams, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, o ypač toms, kurios veikia nepalankių sąlygų vietovėse, taip pat sektoriams, kurie remiami dėl socialinių, ekonominių ar aplinkos apsaugos priežasčių;

R. kadangi svarbu užtikrinti, kad BŽŪP I ramsčio paramos išmokos būtų skiriamos visiems aktyviems profesionaliems ūkininkams, kurie dalį pajamų arba visas pajamas gauna iš žemės ūkio gamybos, nesvarbu, ar jie dirba visą ar ne visą darbo dieną;

S. kadangi šiomis tiesioginėmis išmokomis turėtų būti prisidedama prie konkurencingumo didinimo ir ES žemės ūkio sektoriaus tvarumo ir atsparumo gerinimo, sykiu atsižvelgiant į konkrečius poreikius ir regioninę įvairovę; kadangi pagrindinis ūkininkų pelningumo veiksnys ir toliau turi būti sveiko maisto gamyba, numatant galimybę papildyti pajamas iš tokios veiklos kaip energijos gamyba, anglies dioksido surinkimas ar darnus turizmas;

T. kadangi pagal 2021–2027 m. DFP asignavimai BŽŪP buvo sumažinti tiek nominaliosios, tiek realiosios vertės požiūriu, palyginti su ankstesne DFP; kadangi bendros ES išlaidos BŽŪP pastaraisiais metais gerokai sumažėjo, nepaisant to, kad gerokai padidėjo BŽŪP aplinkosauginiai užmojai; kadangi šis sumažinimas padarė didelį poveikį ūkininkų pajamoms;

U. kadangi ūkininkai susiduria su didėjančiu kainų nepastovumu dėl pasaulinių rinkų ir Europos gamybos svyravimų, nes maisto tiekimo grandinė yra globalizuoto pobūdžio, kaip matyti iš pastarojo meto grūdų iš ES nepriklausančių šalių antplūdžio ir padidėjusių trąšų kainų; kadangi jie taip pat susiduria su makroekonominiu ir

geopolitiniu netikrumu, sveikatos krizėmis, gyvūnų ligų protrūkiais, rinkos koncentracijos tendencijomis, pertekliumi tam tikruose Europos sektoriuose ir derliaus nenuspėjamumu dėl dažnesnių su klimatu susijusių ekstremalių meteorologinių reiškinių ir gaivalinių nelaimių;

V. kadangi Europos žemės ūkis turi spręsti naujus ir vis didesnius uždavinius ir įgyvendinti ES prioritetus, tokius kaip apsirūpinimo maistu saugumas ir atsparumas klimato kaitai; kadangi dėl to reikia kitoje DFP padidinti BŽŪP biudžetą palyginamosiomis kainomis, nes tai yra vienas iš ES politikos prioritetų, siekiant išvengti realios mokėjimų vertės praradimo ir įveikti dabartinius ir būsimus iššūkius ES;

W. kadangi dėl nesugebėjimo koreguoti DFP pagal infliaciją gali būti prarasta iki 54 proc. BŽŪP lėšų, t. y. 250 mlrd. EUR iki 2034 m., o tai labai pakenktų ES pajėgumui išlaikyti savarankišką apsirūpinimą maistu ir veiksmingai reaguoti į vidaus ir pasaulinius poreikius;

X. kadangi beveik visose valstybėse narėse žemės ūkio pajamos tebėra mažesnės už vidurkį kituose ekonomikos sektoriuose ir sudaro 47 proc. vidutinio bruto darbo užmokesčio ES ekonomikoje ir kadangi miesto vietovėse gyvenančių žmonių pajamos paprastai yra didesnės nei kaimo vietovėse gyvenančių asmenų, o tai lemia nelygybę ir atskirtį; 40 metų ir jaunesnių ūkininkų vidutinės pajamos ES yra mažiausios; kadangi būsima BŽŪP turi užtikrinti teisingą atlygį ūkininkams ir ūkio darbuotojams ir jų apsaugą, kad jie galėtų palaikyti gamybos veiklą visoje Sąjungoje, be kita ko, vietovėse, kuriose esama gamtinių kliūčių, ir būtų laikomasi kokybės standartų ir maisto saugos reikalavimų piliečių labui;

Y. kadangi ūkininkai patiria didelį su darbu susijusį stresą, kurį lemia ilgos darbo valandos, socialinė izoliacija, finansinis netikrumas, administraciniai ir reguliavimo reikalavimai, su klimatu susiję meteorologiniai reiškiniai ar naujos augalų ir gyvūnų ligos; kadangi ūkininkų galimybės naudotis psichikos sveikatos paslaugomis tebėra ribotos;

Z. kadangi labai svarbu stiprinti ūkininkų padėtį žemės ūkio maisto produktų tiekimo grandinėje, tinkamai pripažįstant jų vaidmenį, ir užtikrinti sąžiningos konkurencijos, našumo, atsparumo ir veiksmingumo sąlygas bendrojoje rinkoje; kadangi svarbu užtikrinti, kad būtų visapusiškai laikomasi teisės aktų dėl nesąžiningos prekybos praktikos[1], užtikrinant teisingą mokėjimą už žemės ūkio produktus, taip pat didesnį kainodaros skaidrumą ir skatinant geresnes rizikos ir krizių poveikio valdymo priemones; kadangi taip

---

[1] 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/633 dėl įmonių vienų kitoms taikomos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje (OL L 111, 2019 4 25, p. 59, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/633/oj).

pat reikia tinkamai atsižvelgti į išorės sukrėtimus ir veiksnius, kurių ūkininkai negali kontroliuoti, pvz., rinkos krizes ar gaivalines nelaimes, kurie daro poveikį ūkininkų konkurencingumui ir tvarumui visoje vertės grandinėje, ir juos stebėti;

AA. kadangi pačių ūkininkų įsteigti ir valdomi žemės ūkio kooperatyvai, taip pat gamintojų organizacijos, gamintojų organizacijų asociacijos ir vietos veiksmų grupės gerina pirminės grandies gamintojų padėtį gamybos grandinėje, sujungdami pastangas, koordinuodami investicijas ir mažindami sektoriaus susiskaidymą; kadangi žemės ūkio ir maisto sektoriaus vizijoje pripažįstama, kad stipresnės kolektyvinės derybos žemės ūkio srityje yra labai svarbios siekiant, kad šis sektorius taptų patrauklesnis;

AB. kadangi ES vis dar patiria kartų kaitos nuosmukį žemės ūkio sektoriuje; kadangi 2020 m. dauguma (57,6 proc.) ES ūkininkų, neatsižvelgiant į jų lytį, buvo vyresni nei 55 metų, o jaunesni nei 35 metų ūkininkai sudarė apie 6 proc., iš kurių tik 1,7 proc. buvo moterys, o daugelyje valstybių narių labai didelė dalis ūkininkų yra 65 metų ir vyresni;

AC. kadangi kartų kaita yra labai svarbi Europos žemės ūkio ateičiai, apsirūpinimo maistu saugumui, kaimo vietovių klestėjimui ir kaimo gyvenimo būdo išsaugojimui; kadangi pagrindinėmis kliūtimis tapti ūkininku buvo įvardytos žemės kaina ir ribotos galimybės ja naudotis, apskritai mažas žemės ūkio veiklos pelningumas, struktūriniai iššūkiai, su kuriais susiduriama kaimo vietovėse kalbant apie investicijas ir susijusią riziką, administraciniai reikalavimai ir žemės ūkio sektoriaus įvaizdis; kadangi taip pat reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad kiti veiksniai, pavyzdžiui, nuosavo kapitalo trūkumas, apsunkinta galimybė gauti kreditą, ypač moterims ir jauniems ūkininkams, techninių ir paramos paslaugų poreikis, klimato kaitos poveikis, didelės pradinės ir kitos gamybos sąnaudos ir pernešėjų platinamų ligų plitimas, irgi gali būti didelės kliūtys jaunimo, moterų ir naujų ūkininkų įsitraukimui į veiklą žemės ūkio sektoriuje;

AD. kadangi jaunimas, moterys ir nauji ūkininkai turi potencialo įgyvendinti novatoriškas verslo idėjas, taikyti naujas technologijas ir darnius ūkininkavimo metodus; kadangi, siekiant palengvinti ūkių perėmimą, turėtų būti skatinamos sistemos, kuriomis derinamas tvarumas, technologijų įsisavinimas ir kartų tarpusavio partnerystė; kadangi didesnė jaunimo užimtumo iniciatyvų, BŽŪP ir kaimo plėtros politikos sinergija yra labai svarbi siekiant remti kartų kaitą ir užtikrinti, kad jaunimas liktų kaimo vietovėse;

AE. kadangi moterys ir toliau susiduria su didesniais sunkumais įsitraukti į veiklą žemės ūkio sektoriuje ir kadangi moterų užimtumo lygis kaimo vietovėse nuolat yra žemesnis nei vyrų; kadangi moterų valdomų ūkių skaičius valstybėse narėse labai skiriasi; kadangi lyčių lygybė yra vienas iš pagrindinių ES principų ir kaimo gyventojų

skaičiaus mažėjimo pažabojimas labai priklauso nuo moterų ir jaunimo lygių galimybių užtikrinimo; kadangi, siekdamos spręsti konkrečias problemas, su kuriomis susiduria moterys žemės ūkyje, Komisija ir valstybės narės, taikydamos tikslines intervencines priemones, turėtų užtikrinti, kad konkretūs jų poreikiai būtų atspindėti BŽŪP nacionaliniuose strateginiuose planuose;

AF. kadangi naujos kaimo vertės grandinės bioekonomikoje suteikia naujų verslo galimybių įvairinti žemės ūkio sektoriaus pajamų šaltinius, sudarant sąlygas kurti darbo vietas ir skatinti verslumą kaimo vietovėse, taip pat sykiu geriau panaudojant žemės ūkio šalutinius produktus; kadangi to pavyzdžiais gali būti energijos gamyba ūkyje gaminant biodujas arba vilnos ir kitų natūralių pluoštų gamyba ir perdirbimas; kadangi šiomis aplinkybėmis taip pat svarbu pabrėžti papildomas ūkininkų galimybes gauti pajamų iš atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos iš Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą[1] atitinkančių išteklių, pvz., biodegalų, kurie taip pat padeda stiprinti ES energetinį savarankiškumą; kadangi anglies kaupimo ūkininkavimas gali padėti siekti ES klimato srities tikslų, nes juo skatinama anglies dioksido sekvestracija dirvožemyje ir biomasėje; kadangi vis dėlto pirmenybė turėtų būti teikiama maistui ir pašarams, o ne kitiems žemės ūkio produktų ir žemės naudojimo būdams;

AG. kadangi trumpos gamybos grandinės, kai gamyba, perdirbimas ir pakavimas vyksta tame pačiame regione, padeda išsaugoti pridėtinę vertę vietos lygmeniu ir taip užtikrinti daugiau darbo vietų konkrečioje vietovėje; kadangi tokios teritoriškai integruotos, atsparios ir tvarios žemės ūkio maisto produktų sistemos mažina priklausomybę nuo išorės išteklių, stiprina ES apsirūpinimo maistu saugumą ir prisideda prie kaimo vietovių atgaivinimo;

AH. kadangi labai svarbu vengti neigiamo poveikio ES žemės ūkio gamybai skatinant lanksčias ir veiksmingas priemones pažeidžiamiausiems ir strateginiams sektoriams remti, kai jie susiduria su sunkumais, kylančiais dėl struktūrinių pokyčių, gaivalinių ir meteorologinių nelaimių, ypač atsižvelgiant į klimato kaitą, rinkos disbalansą, priimtus prekybos susitarimus, taip pat galimus padarinius ES žemės ūkio sektoriui, susijusius su naujos ES politikos įgyvendinimu;

AI. kadangi šie iššūkiai gali turėti tiesioginių pasekmių apsirūpinimo maistu saugumui, kaimo ekonomikai ir bendruomenėms, todėl labai svarbu gerinti rizikos prevenciją, valdymą ir prisitaikymą prie jos, be

---

[1] 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/2413, kuria iš dalies keičiami Direktyva (ES) 2018/2001, Reglamentas (ES) 2018/1999 ir Direktyva 98/70/EB, kiek tai susiję su skatinimu naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, ir panaikinama Tarybos direktyva (ES) 2015/652 (OL L, 2023/2413, 2023 10 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

kita ko, pasitelkiant patobulintus ir pritaikytus mechanizmus ir infrastruktūrą, remiamus ne BŽŪP finansiniais ištekliais;

AJ. kadangi BŽŪP turėtų būti pripažįstama didelė nauda aplinkai, kurią teikia tvarus žemės ūkis ir gyvulininkystė, prie kurių taip pat prisideda tokia praktika ir augalų auginimas kaip miškininkystė, agrarinė miškininkystė, bitininkystė, baltyminių ir sumedėjusių augalų auginimas, ekologinis ūkininkavimas, tekstilės pluoštų sektorius ir nauji sektoriai, pvz., bioekonomika; kadangi reikėtų išlaikyti ir apsaugoti vaisių ir daržovių, vyno, alyvuogių aliejaus, valgomųjų alyvuogių, bulvių, cukrinių runkelių ir bitininkystės sektorių strategijas;

AK. kadangi, Europos aplinkos agentūros duomenimis, dėl sausrų ES kasmet patiriama iki 9 mlrd. EUR ekonominių nuostolių ir šie nuostoliai 2100 m. gali pasiekti 28,6 mlrd. EUR, neskaitant kitų klimato kaitos padarinių sukeliamų nuostolių; kadangi ūkininkai visoje ES tiesiogiai susiduria su klimato kaita – matomas vis didesnis dykumėjimas ir mažėja žemės ūkio našumas, o Vidužemio jūros regiono regionai susiduria su ypatingais iššūkiais; kadangi ekstremalūs meteorologiniai reiškiniai, pvz., vis didesni potvyniai ir sausros, kelia pavojų ES apsirūpinimo maistu saugumui;

AL. kadangi žemės ūkis, vanduo ir dirvožemis yra glaudžiai susiję; kadangi šių gamtinių išteklių prieinamumas ir darnus valdymas yra nepaprastai svarbu siekiant užtikrinti pakankamą kokybiško maisto produktų gamybą;

AM. kadangi efektyvus maistinių medžiagų naudojimas labai svarbus siekiant sumažinti ES priklausomybę nuo cheminių trąšų, sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir pagerinti dirvožemio būklę; kadangi pagal dabartinę Nitratų direktyvą[1] ribojamas perdirbto gyvūnų mėšlo, įskaitant RENURE produktus, naudojimas, nepaisant mokslinių įrodymų, kuriais patvirtinamas saugus jų naudojimas; kadangi Jungtinis tyrimų centras (JRC) priėjo prie išvados, kad sintetines mineralines trąšas pakeitus RENURE išleidžiamų nitratų kiekis vandenyje nepadidėja; kadangi dėl to atsiranda nereikalingų reglamentavimo kliūčių ūkininkams, siekiantiems uždaro maistinių medžiagų ciklo ir norintiems sumažinti poveikį aplinkai;

AN. kadangi dėl didėjančio pasaulio prekybos nestabilumo būtina pritaikyti ES prekybos politiką ir tarptautinės prekybos taisykles, visų pirma pagal Pasaulio prekybos organizacijos sistemą, siekiant apsaugoti Sąjungos žemės ūkio maisto produktų sistemas, kad būtų užtikrintos sąžiningos ir tvarios konkurencijos sąlygos, grindžiamos abipusiškumu ir veiksminga prekybos apsauga;

---

[1] 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyva 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 375, 1991 12 31, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj).

AO. kadangi žemės ūkio produktų, kurie gaminami pagal žemesnius standartus ir kurių gamybos sąnaudos mažesnės nei ES, importas į ES, kurioje būdingi aukščiausi standartai, trukdo mūsų gamintojams gauti sąžiningas kainas ir užsitikrinti pelningumą rinkoje; kadangi tai gali kelti pavojų visuomenės, augalų ir gyvūnų sveikatai, be kita ko, dėl kenkėjų ir ligų plitimo; kadangi tarptautiniuose prekybos susitarimuose būtina užtikrinti abipusiškumą;

AP. kadangi būtina modernizuoti fizinę ir skaitmeninę infrastruktūrą, kuria grindžiamas veiksmingas ES žemės ūkio maisto produktų eksportas, kad būtų sustiprintas ES žemės ūkio atsparumas kuriant įvairias eksporto rinkas;

AQ. kadangi Pasaulio sveikatos organizacija rekomenduoja į mitybą įtraukti ankštinius augalus, vaisius ir daržoves, taip pat nuosaikų baltymų, įskaitant gyvūninius, vartojimą, kad ji būtų įvairi ir subalansuota; kadangi mėsa ir kiti gyvūniniai produktai yra vertingas didelės biologinės vertės baltymų ir pagrindinių mikroelementų šaltinis; kadangi darni gyvulininkystė svariai prisideda prie biologinės įvairovės apsaugos, miškų gaisrų prevencijos, kraštovaizdžio priežiūros, dirvožemio maistinių medžiagų tiekimo ir apsirūpinimo maistu saugumo, taip pat prie nacionalinių kultūrų ir paveldo; kadangi Komisija savo komunikate dėl ilgalaikės ES kaimo vietovių vizijos pripažino, kad svarbu parengti ilgalaikę gyvulininkystės sektoriaus strategiją, ir paskelbė, kad šiuo klausimu bus pradėtas specialios krypties darbas; kadangi tikslingos investicijos į veisimo metodus ir kitus novatoriškus sprendimus gali sumažinti gyvulių išmetamą teršalų kiekį, sykiu užtikrinant produktyvumą ir gyvūnų gerovę;

AR. kadangi apie 70 proc. žaliavų, reikalingų ES reikalingiems baltymingiems pašarams gaminti, turi būti importuojama iš ES nepriklausančių šalių, nes ES yra didelis augalinių baltymų gamybos trūkumas; kadangi Parlamentas ir valstybės narės ne kartą ragino parengti prasmingą ES baltymų strategiją siekiant padidinti baltyminių augalų auginimo mastą ES, kad būtų sumažinta ši didelė priklausomybė;

AS. kadangi reikia didesnės sinergijos su kitomis ES priemonėmis, pvz., programa „Europos horizontas“ ir sanglaudos politika, siekiant palengvinti mokslinių tyrimų rezultatų integravimą į praktinius, vietos lygmeniu pritaikytus žemės ūkio sprendimus, skatinti inovacijas ir ekonominį vystymąsi; kadangi geresnis junglumas, geresni skaitmeniniai įgūdžiai ir autonominių technologijų diegimas kaimo vietovėse yra labai svarbūs siekiant padidinti sektoriaus konkurencingumą ir atsparumą klimato kaitai ir padaryti kaimo vietoves patrauklesnes jaunajai kartai ir kvalifikuotiems specialistams;

AT. kadangi dauguma biotechnologijų mokslinių tyrimų šiuo metu vykdomi už ES ribų; kadangi atliekant tokius mokslinius tyrimus

dėmesys dažnai sutelkiamas į žemės ūkio ir ekonomikos klausimus, kurie tik iš dalies aktualūs ES aplinkybėmis, ir dėl to ES ūkininkai gali prarasti tiek investicijų, tiek galimybių; kadangi dėl to ES turėtų investuoti į biotechnologijų, pritaikytų prie jos pačios žemės ūkio poreikių, kūrimą; kadangi panaikinus leidimus prekiauti augalų apsaugos produktais, nesant veiksmingų alternatyvų, ūkininkams kyla kenkėjų ir ligų pavojus, mažėja jų pelningumas ir konkurencingumas, didėja maisto švaistymo mastas ir kyla grėsmė apsirūpinimo maistu saugumui;

AU. kadangi ES sukūrė keletą kosmoso programų (EGNOS ir GALILEO) ir Žemės stebėjimo programų („Copernicus“), kurios turi didelį potencialą padėti stebėti BŽŪP įgyvendinimą, kad ūkininkai ir miškininkai gautų tikslius duomenis apie jų valdomą žemę ir, kai tinkama, būtų supaprastinta ir sumažinta administracinė našta;

AV. kadangi ES kaimo vietovės užima 83 proc. ES teritorijos ir jose gyvena apie 137 mln. žmonių; kadangi kaimo vietovių ateitis ir klestėjimas yra itin svarbūs Europos maisto tiekimo saugumui, savarankiškumui ir atsparumui; kadangi žemės ūkio ir maisto produktų sistemos per pastarąsias krizes suteikė galimybę ir toliau gauti saugų ir kokybišką maistą, nepaisant infliacijos, kuri lemia mažesnį maisto prieinamumą; kadangi politika turi remti žemės ūkį kaip pagrindinę veiklą ir ekonomikos įvairinimą plėtojant darnų kaimo turizmą, smulkų verslą, amatus ir vietos paslaugas, kad kaimo regionai būtų gyvybingi ir patrauklūs; kadangi energijos gamyba gali duoti papildomų pajamų ūkininkams, tačiau ji neturėtų daryti poveikio maisto gamybai; kadangi LEADER ir bendruomenės inicijuota vietos plėtra (BIVP) pasitvirtino esančios vertingos darnaus vystymosi priemonės ir yra ES politikos pagrindas; kadangi vien BŽŪP negali išspręsti visų kaimo vietovių poreikių problemų ir iššūkių;

AW. kadangi pagal BŽŪP turėtų būti prisidedama prie darnaus ES vystymosi, stiprinant ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, todėl vietovėms, kuriose esama gamtinių kliūčių, pavyzdžiui, kalnuotiems, sausringiems, salų, pasienio, taip pat atokiausiems ir mažiau palankiems ūkininkauti regionams, turi būti toliau kompensuojamos papildomos išlaidos, susijusios su jų geografiniais ar demografiniais apribojimais, siekiant išvengti žemės ūkio veiklos atsisakymo ir atitinkamai gyventojų mažėjimo tokiose vietovėse; kadangi labai svarbu pripažinti didelį ūkininkų vaidmenį šiose teritorijose, užtikrinant aplinkos, ekonomines ir socialines paslaugas;

AX. kadangi atokiausi regionai dėl savo geografinės padėties susiduria su specifiniais iššūkiais; kadangi POSEI programoje taikomos BŽŪP I ramsčio intervencinės priemonės, pritaikytos prie atokiausių regionų ypatumų; kadangi POSEI yra gyvybiškai svarbi siekiant šiuose regionuose išlaikyti žemės ūkio veiklą ir užtikrinti maisto ir žemės ūkio produktų tiekimą; kadangi, kaip matyti iš Komisijos 2006–2014 m. ir 2015–2019 m. laikotarpių įgyvendinimo ataskaitų, POSEI

įgyvendinimas yra svarbus ir sėkmingas, konkrečiai kalbant apie didesnę gamybą vietos vartojimo reikmėms; tačiau, kadangi nuo 2007 m. POSEI biudžeto asignavimai nebuvo peržiūrėti, dėl infliacijos bendras nuvertėjimas siekia mažiausiai 36 proc.; kadangi dėl to labai sumažėjo atokiausių regionų ūkininkams skiriamos ES paramos lygis ir kadangi akivaizdu, kad reikia pakoreguoti POSEI finansinius asignavimus, kad būtų kompensuotas šis nuvertėjimas;

AY. kadangi konkurencingi žemės ūkio, maisto ir miškininkystės sektoriai gali ir toliau atlikti svarbų vaidmenį siekiant maisto tiekimo saugumo, visuomenės sveikatos ir aplinkosaugos tikslų, atitinkančių Sąjungos politiką: ūkininkams turi būti teikiamos paskatos, atlyginama už jų indėlį ir padedama, sumažinant nereikalingą jų vykdomų priemonių reguliavimo ir administracinę naštą;

AZ. kadangi vykdydami BŽŪP Europos ūkininkai dėjo daug pastangų siekdami integruoti aplinkos ir klimato tikslus, atitinkančius ES teisės aktuose nustatytus reikalavimus, kad žemės ūkio sektorius būtų pritaikytas prie didėjančių klimato kaitos keliamų iššūkių ir krizių; kadangi ūkininkai jau yra priekyje ir atlieka pagrindinį vaidmenį saugant aplinką ir dirvožemį klimato kaitos sąlygomis ir, remiantis skaičiavimais, 2005–2023 m. ES žemės ūkio sektoriuje išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis apskritai mažėjo 7 proc.[1];

BA. kadangi labai svarbu užtikrinti, kad nustatant BŽŪP paramos sąlygų reikalavimus ir aplinkosaugos įsipareigojimus būtų atsižvelgiama į ES žemės ūkio įvairovę ir nebūtų užkraunama neproporcinga administracinė našta ūkininkams, ypač pažeidžiamiausiems; kadangi reikia geriau suderinti tam tikras privalomo pobūdžio priemones ir paskatomis grindžiamą sistemą, kuri leistų ūkininkams savanoriškai taikyti tvaresnę ūkininkavimo praktiką, nesumažinant maisto gamybos, taip užtikrinant jų konkurencingumą ir pelningumą bei suteikiant pakankamai lankstumo, kad būtų galima rasti vietoje tinkamus sprendimus;

BB. kadangi būtina atlikti bendrą su žaliuoju kursu susijusių teisės aktų vertinimą, kad būtų įvertintas bendras jų poveikis žemės ūkio maisto produktų sektoriui, įskaitant reglamentavimo nuoseklumą, administracinę naštą, konkurencingumą ir sektoriaus pajėgumą užtikrinti aprūpinimą maistu ir strateginį atsparumą;

BC. kadangi BŽŪP, siekiant išlaikyti žemės ūkį tokiose vietovėse, turėtų būti atsižvelgta į regionus, kuriuose vyksta stipri miestų plėtros ir žemės ūkio konkurencija, nes juose taikomi papildomi apribojimai naudotis žeme;

---

[1] Europos aplinkos agentūra, „Europos žemės ūkio sektoriuje išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis“, https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/greenhouse-gas-emissions-from-agriculture.

BD. kadangi inovacijų sėkmė žemės ūkyje priklauso ne tik nuo technologijų pažangos, bet ir nuo efektyvių žinių mainų ir aktyvaus ūkininkų įsitraukimo į mokslinių tyrimų ir inovacijų procesus; kadangi tokios priemonės kaip žemės ūkio žinių ir inovacijų sistemos (ŽŪŽIS), veiklos grupės pagal EIP-AGRI ir daugiašaliai projektai, remiami pagal programą „Europos horizontas“, parodė bendros kūrybos, vietos prisitaikymo ir tvirtesnių ūkininkų, tyrėjų ir konsultantų ryšių vertę;

Konkurencingo ir tvaraus žemės ūkio kūrimas

1. pažymi, kad 2025 m. liepos 16 d. Komisija kartu su savo pasiūlymu dėl naujos 2028–2034 m. daugiametės finansinės programos pateikė pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kuriais siekiama reformuoti BŽŪP; vis dėlto pabrėžia, kad Parlamento pozicija dėl BŽŪP ir ES ūkininkavimo ateities išlieka tokia, kaip išdėstyta šioje rezoliucijoje;

2. atkreipia dėmesį į Komisijos ataskaitą „Žemės ūkio ir maisto produktų gamybos vizija“ kaip daug žadantį BŽŪP po 2027 m. planą, kuriame pateikiami svarbūs kartų kaita, konkurencingumu, tvarumu, atsparumu, supaprastinimu ir didesniu standartų abipusiškumu prekyboje pagrįsti pasiūlymai, akcentuojamos inovacijos siekiant ekonominio, socialinio ir aplinkosauginio tvarumo, pirmenybė teikiama paskatoms, o ne apribojimams, ir teisingiau nukreipiamai BŽŪP paramai; atsižvelgdamas į šį požiūrį pripažįsta, kad vėl daug dėmesio skiriama tradiciniams pagrindiniams BŽŪP tikslams, įtvirtintiems SESV 39 straipsnyje; pabrėžia, kad siekiant šių tikslų svarbu užtikrinti atskirą BŽŪP biudžetą;

3. pabrėžia, kad žemės ūkis atlieka esminį vaidmenį užtikrinant apsirūpinimo maistu saugumą ES ir už jos ribų, saugant žmonių sveikatą, išsaugant biologinę įvairovę ir gerą dirvožemio ir vandens būklę, taip pat socialinę sanglaudą; pabrėžia, kad būsimoje BŽŪP turėtų būti supaprastintos galimybės naudotis prisitaikymo prie klimato kaitos ir jos švelninimo priemonėmis ir kad ūkininkams turėtų būti atlyginama už jų pastangas šioje srityje; pabrėžia, kad ūkininkai atlieka labai svarbų vaidmenį užtikrinant Europos žemės ūkio gamybos tvarumą visais aplinkos, socialiniais ir ekonominiais aspektais ir sykiu prisideda prie apsirūpinimo maistu saugumo ir strateginio savarankiškumo, todėl jie turėtų būti remiami; ragina prieš siūlant bet kokius naujus reglamentus, kuriuose būtų nustatyti nauji reikalavimai ir biurokratinė našta ūkininkams, atlikti poveikio vertinimus, kuriuose būtų atsižvelgiama į poveikį ūkių lygmeniu, ir ragina persvarstyti visus esamus įpareigojimus; primygtinai reikalauja, kad žemės ūkis išliktų ES politika ir nebūtų įtrauktas į vieną fondą, siekiant užtikrinti vienodas sąlygas valstybėse narėse;

4. ragina priimant kitą DFP užtikrinti didesnį ir specialų BŽŪP biudžetą, kuris būtų indeksuojamas per metinius pakartotinius įvertinimus, kad būtų užtikrintas maisto tiekimo saugumas,

nepriklausomai nuo prekybos nestabilumo, atsirandančio dėl nepastovios geopolitinės aplinkos; pabrėžia, kad be tinkamų išteklių BŽŪP nebebus pagrindinė varomoji jėga, užtikrinanti Europos žemės ūkio tvarumą ekonominiu, aplinkos ir socialiniu požiūriu ir kartu garantuojanti sąžiningas ūkininkavimo sektoriuje dirbančių pajamas ir sąžiningas sąlygas, taip pat užtikrinanti visapusiškai veikiančią bendrąją rinką; ragina šiam tikslui biudžete ir toliau rezervuoti BŽŪP skirtus finansinius išteklius, visų pirma tiesiogines išmokas; griežtai nepritaria minčiai, kad valstybėms narėms turėtų būti leidžiama naudoti BŽŪP biudžetą kaip bendro paketo dalį kitiems tikslams nei žemės ūkis; pabrėžia, kad pakankamas biudžetas padės užtikrinti bendros politikos tęstinumą;

5. ragina Komisiją ir teisėkūros institucijas išlaikyti fiksuotą ir tikslinę pajamų paramą kaip pagrindinį BŽŪP po 2027 m. komponentą, pripažįstant jos gyvybiškai svarbų vaidmenį užtikrinant maisto gamybą, taikant aukštus kokybės ir sveikatos standartus dėl ES vartotojų, suteikiant ūkininkams stabilumo rinkos nepastovumo ir ekstremalių meteorologinių reiškinių sąlygomis, užtikrinant deramą ūkininkų gyvenimo lygį, garantuojant tiekimo saugumą ir stiprinant savarankiškumą maisto ir pašarų srityje; mano, kad taip pat reikia atsižvelgti į dabartinę prie ES išorės sienų esančių regionų padėtį;

6. reiškia susirūpinimą dėl galimų biudžeto pertvarkymų ES biudžete po 2027 m., įskaitant galimą finansavimo srautų centralizavimą; įspėja, kad BŽŪP integravimas su kitomis finansavimo sritimis, pvz., sanglaudos, regioninės plėtros ir žuvininkystės, gali pakenkti išskirtiniam žemės ūkio politikos vaidmeniui;

7. pabrėžia, kad laikotarpiu po 2027 m. BŽŪP reikia išlaikyti BŽŪP nuosavą teisinį ir institucinį statusą; pabrėžia, kad svarbu išlaikyti BŽŪP biudžetą kaip savarankišką, atskirą ir specialų biudžetą, pritaikytą konkretiems Europos žemės ūkio sektoriaus poreikiams; ragina Komisiją mažinti administracinę naštą, kad ūkininkai galėtų tiesiogiai gauti paramą, pernelyg nesikliaudami išorės konsultantais;

8. dar kartą patvirtina, kad svarbu išlaikyti BŽŪP kaip atskirą specialią politiką, kuri pasitarnautų kaip žemės ūkio ir visuomenės bei Europos ir jos ūkininkų partnerystė, teikianti patikimą paramą jiems, siekiant padidinti apsirūpinimo maistu saugumą; griežtai atmeta bet kokį pasiūlymą įtraukti BŽŪP biudžetą į vieną fondą su kitomis politikos sritimis ar fondais, nes toks požiūris sumažintų intervencinių priemonių veiksmingumą ir pakenktų Sąjungos strateginiams tikslams, susijusiems su apsirūpinimo maistu saugumu ir kaimo plėtra;

9. atkreipia dėmesį į tai, kad dabartinėmis geopolitinėmis aplinkybėmis saugi ir nuolatinė prieiga prie maisto tapo strateginio saugumo klausimu ir kad priklausomybe nuo importo galima naudotis kaip spaudimo priemone; pabrėžia, kad šiomis aplinkybėmis daugiau dėmesio turėtų būti skiriama tradiciniams pagrindiniams BŽŪP

tikslams – remti apsirūpinimo maistu saugumą ir atsparumą, užtikrinti sąžiningas pajamas ūkininkams ir didinti rinkos stabilumą ir konkurencingumą;

10. pabrėžia, kad tvari maisto ir žemės ūkio gamyba atlieka padidėjusios svarbos strateginį vaidmenį, kurį išryškina naujos geopolitinės aplinkybės, yra esminė Europos saugumo, stabilumo ir suverenumo, taip pat strateginio savarankiškumo dalis, ir kad BŽŪP biudžeto suma ir programa turi tai atspindėti; mano, kad ES ūkininkavimas turėtų būti pripažintas ne tik ekonomikos sektoriumi, bet ir geopolitiniu kertiniu akmeniu, socialinio ir teritorinio stabilumo priemone ir esminiu ES saugumo ir gynybos politikos komponentu; pažymi, kad pasauliniu lygmeniu, išskyrus ES, valstybės, atliekančios pagrindinį vaidmenį žemės ūkio sektoriuje, po 2007–2008 m. maisto kainų krizės padidino savo išlaidas ir sugriežtino šio sektoriaus apsaugos priemones; primena, kad žemės ūkio našumas ir atsparumas priklauso nuo darnaus gamtos išteklių valdymo, siekiant užtikrinti ilgalaikį mūsų maisto sistemų tvarumą; pabrėžia, kad BŽŪP po 2027 m. turi padėti stiprinti bendrą Sąjungos parengtį ir atsparumą; pabrėžia, kad Komisija ir valstybės narės turėtų įtraukti maisto aspektą į savo saugumo ir konkurencingumo planus; ragina Komisiją ir valstybes nares apsvarstyti galimybę sukurti strategines saugyklas Europos ir nacionaliniu lygmenimis, siekiant užtikrinti apsirūpinimo maistu saugumą;

11. atkreipia dėmesį į tai, kad veiksminga žemės ūkio gamyba labai prisideda prie sektoriaus tvarumo, nes derlingumas optimizuojamas naudojant kuo mažiau išteklių; pabrėžia, kad BŽŪP turi apimti priemones ir investicijas, kuriomis didinami ūkių ir kaimo vietovių pajėgumai pasirengti sukrėtimams, juos įveikti ir po jų atsigauti; primygtinai tvirtina, kad pagrindinis BŽŪP tikslas turėtų būti patenkinti Europos gyventojų maisto poreikius ir kad tai reiškia, jog reikia veiksmingiau remti ūkininkus, kad būtų padidintas ES apsirūpinimo maistu saugumas ir strateginis savarankiškumas;

12. atsižvelgdamas į tai, pabrėžia strateginį didmeninių rinkų, akredituotų viešojo intereso struktūrų, kurios gali užtikrinti tvarumo, atliekų mažinimo ir kainų skaidrumo principų laikymąsi, vaidmenį;

13. atkreipia dėmesį į tai, kad bendradarbiavimas, telkimas ir dialogas, taip pat geresnis ūkininkų organizavimas pasitelkiant kooperatyvus, gamintojų organizacijas ar gamintojų organizacijų asociacijas žemės ūkio maisto produktų vertės grandinėje, kartu su nuo konkurencijos teisės nukrypti leidžiančiomis nuostatomis ir konkrečia parama yra labai svarbūs siekiant pagerinti ūkininkų padėtį, skatinti teisingesnį maržų paskirstymą ir padidinti veiksmingumą visiems subjektams; atsižvelgdamas į tai, pažymi, kad BRO ir Nesąžiningos komercinės

veiklos direktyvos[1] reforma gali būti galimybė sustiprinti ūkininkų padėtį nacionalinėse ir tarpvalstybinėse žemės ūkio maisto produktų tiekimo grandinėse, užtikrinant, kad gamintojai gautų teisingą kainą už savo produktus ir darbą, stiprinant krizių valdymo mechanizmus ir gerinant tarpvalstybinį kovos su nesąžininga komercine praktika vykdymo užtikrinimą ES lygmeniu, nedarant neigiamo poveikio geriausioms esamoms nacionalinėms strategijoms ir praktikai; ragina Komisiją išnagrinėti galimybę sukurti naujas priemones, kad ūkininkai negautų savo produktų kainų, kurios yra mažesnės už gamybos sąnaudas;

14. ypač pabrėžia, kad svarbu stiprinti valstybių narių kompetentingų institucijų tarpvalstybinį bendradarbiavimą, užtikrinant veiksmingą, koordinuotą ir nuoseklų taisyklių vykdymą visoje vidaus rinkoje, siekiant kovoti su piktnaudžiavimu, užtikrinti teisingumą tiekimo grandinėje ir užkirsti kelią nesąžiningai konkurencijai; pabrėžia, kad apsirūpinimo maistu saugumas ir apsirūpinimo maistu savarankiškumas yra gyvybiškai svarbūs strateginio savarankiškumo komponentai ir kad pagal kitą DFP turi būti toliau veiksmingai remiamas Sąjungos žemės ūkio sektoriaus konkurencingumas ir atsparumas;

15. pabrėžia, kad svarbu išsaugoti ir stiprinti tiesioginę pajamų paramą, kad būtų patenkinti visų aktyvių ir profesionalių ūkininkų poreikiai pagal BŽŪP, tiek visą, tiek ne visą darbo dieną, nepriklausomai nuo jų dydžio ir gamybos rūšies; pabrėžia, kad svarbu įtraukti kelių rūšių veiklą vykdančius ūkininkus, nes visi ūkininkai labai prisideda prie kaimo vietovių socialinės ir ekonominės struktūros;

16. atkreipia dėmesį į tai, kad dabartinės formos tiesioginės išmokos sukuria aiškią ES pridėtinę vertę, ir primena plotu grindžiamo modelio svarbą, sykiu didinant paramą pažeidžiamiausiems ūkininkams, įskaitant šeimos ūkius, mažus ir vidutinius ūkius, jaunuosius ūkininkus ir moteris ūkininkes, ūkius vietovėse, kuriose esama gamtinių kliūčių, ir ūkius, kuriuose taikoma tvaresnė praktika; pritaria modeliui, kuriuo užtikrinamas stabilumas ir veiksmingai prisidedama prie ūkininkų pajamų ir išlaikomas maisto gamybos ekonominis perspektyvumas, konkurencingumas ir tvarumas visuose ES regionuose ir teritorijose; mano, kad labai svarbu užtikrinti sąžiningą tiesioginių išmokų paskirstymą tiek tarp valstybių narių, tiek jų viduje;

17. mano, kad siekiant geriau nukreipti BŽŪP paramą tiems, kurie verčiasi žemės ūkio veikla, būtina toliau tobulinti ES lygmens

---

[1] 2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/29/EB dėl nesąžiningos įmonių komercinės veiklos vartotojų atžvilgiu vidaus rinkoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 84/450/EEB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 97/7/EB, 98/27/EB bei 2002/65/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 (Nesąžiningos komercinės veiklos direktyva) (ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2005/29/2022-05-28).

pamatinę ūkininko apibrėžtį ir kad remdamosi šia apibrėžtimi valstybės narės turėtų apibrėžti, kurie ūkininkai atitinka paramos skyrimo reikalavimus; primygtinai tvirtina, kad dėl šios apibrėžties neturėtų būti atimta galimybė remti kelių rūšių veiklą vykdančius ūkininkus, kurie aktyviai ūkininkauja, bet kartu užsiima ir ne žemės ūkio veikla ne savo ūkyje, nes įvairia jų veikla dažnai padedama stiprinti socialinę ir ekonominę kaimo vietovių struktūrą;

18. pabrėžia BŽŪP lėšų paskirstymo skaidrumo svarbą ir ragina sistemingai nustatyti galutinius paramos gavėjus ir tarpusavyje susijusias įmones; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares įdiegti kontrolės mechanizmus, kad būtų užkirstas kelias pagalbos koncentracijai per sudėtingas nuosavybės struktūras arba dirbtinį ūkių suskaidymą;

19. mano, kad tol, kol vidaus rinkoje bus laikomasi vienodų sąlygų principo, savanoriškos susietosios paramos išmokos turėtų būti išlaikytos arba padidintos, skiriant pakankamai biudžeto lėšų ir lanksčiau jas naudojant, nes tai yra paprasta priemonė siekiant išlaikyti gamybą pažeidžiamuose sektoriuose ir kovoti su specifiniais sunkumais, visų pirma kylančiais dėl struktūrinių nepalankių konkurencinių veiksnių mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse;

20. ragina Komisiją ir valstybes nares išlaikyti savanorišką ekologinių sistemų pobūdį ir padaryti jas paprastesnes ir lankstesnes BŽŪP po 2027 m.; ragina valstybes nares pateikti savo ūkininkams aiškų ir paprastą veiksmingų ir efektyvių ekologinių sistemų pasirinkimo galimybių sąrašą kartu su tinkamu ir patraukliu atlygiu, kad jie būtų skatinami, kartu nemažinant tiesioginėms išmokoms ir investicijoms skirtų lėšų ir nedidinant biurokratizmo; ragina valstybes nares investuoti į mokymą siekiant padėti ūkininkams veiksmingai naudotis ekologinėmis sistemomis;

21. pripažįsta pažangą, kuri jau padaryta taikant socialines sąlygas; ragina įvertinti socialines BŽŪP sąlygas ir užtikrinti proporcingą, veiksmingą ir aiškiai apibrėžtą įgyvendinimą, kad būtų išvengta valstybių narių reglamentavimo dubliavimo ir neproporcingos administracinės naštos ūkininkams ir būtų apsaugotos darbuotojų teisės;

22. ragina atlikti išsamų tyrimą siekiant įvertinti, ar nustačius privalomus mechanizmus, pvz., tiesioginių išmokų perskirstymą arba apribojimą pagal BŽŪP nustatant viršutines ribas ir proporcingai mažinant išmokas, būtų padidintas teisingumas; pabrėžia, kad tai turėtų būti išnagrinėta prieš pateikiant pasiūlymus dėl naujos BŽŪP, siekiant sukurti tinkamas priemones, kuriomis būtų galima iš tikrųjų remti ūkių gyvybingumą visoje ES, įskaitant jaunus ūkininkus ir moteris ūkininkes bei mažus ir vidutinius ūkius; pabrėžia, kad šiame tyrime taip pat turėtų būti analizuojamas konkrečių išmokų, pvz., ekologinių sistemų ir agrarinės aplinkosaugos ar su klimatu susijusių išmokų, ribojimo netaikymas;

23. ragina siekti teisingo žemės ūkio maisto produktų sektoriuje sukuriamos vertės paskirstymo priimant pagrindų įstatymus ir intervencines priemones, kuriomis būtų siekiama padidinti grąžą iš verslo ir žemės ūkio pajamas, iš naujo subalansuojant grandinės santykius su platintojais ir gamintojais; visų pirma ragina skatinti ir investuoti į naujus žemės ūkio maisto produktų verslo modelius, kuriais užtikrinamas ilgalaikis finansinis tvarumas, ir iš naujo subalansuoti ūkininkų, platintojų ir gamintojų komercinius santykius ne tik pagal dabartinį ES požiūrį į draudžiamą praktiką, bet ir rengiant orientacinius pagrindų teisės aktus pagal Prancūzijos įstatymo „EGAlim“ pavyzdį;

24. ragina sukurti nepriklausomą ir tvirtą antrąjį BŽŪP ramstį, kuris būtų atskirtas nuo sanglaudos politikos, tačiau glaudžiai su ja koordinuojamas, kuriuo būtų skatinamas politikos suderinamumas, siekiant, be kita ko, palengvinti teritorinę integraciją ir užtikrinti sinergiją bei veiksmingą paramą žemės ūkio sektoriui, laikantis nuoseklios sistemos, kuri užtikrintų veiksmingą ES lėšų naudojimą ir investicijas į projektus; primygtinai reikalauja, kad šios lėšos laiku pasiektų paramos gavėjus; mano, kad kaimo plėtros finansavimas visų pirma turėtų būti skiriamas žemės ūkio veiklai, o kiti veiksmai, kuriais remiamos teritorijos ar infrastruktūra, turėtų būti finansuojami iš sanglaudos fondų;

25. pabrėžia, kad reikia gerai finansuojamos kaimo plėtros programos pagal antrąjį BŽŪP ramstį, kad būtų remiamos kaimo vietovės, skiriant didelį ES finansinį įnašą, kurį papildytų nacionalinis bendras finansavimas, kad būtų užtikrintas programos veiksmingumas ir ilgalaikis tvarumas; šiuo atžvilgiu pabrėžia itin svarbų vietos valdžios institucijų ir suinteresuotųjų subjektų, pvz., kooperatyvų ir vietos veiklos grupių, vaidmenį racionalizuojant BŽŪP II ramsčio pastangas; primygtinai reikalauja, kad regionai galėtų savarankiškai rengti, įgyvendinti ir valdyti kaimo plėtros priemones, atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės konstitucinius ypatumus;

26. ragina padidinti programai LEADER skirtą biudžetą, nes ji padeda spręsti socialines problemas ir skatinti vietos veiklos grupes stiprinant bendruomenės inicijuotos vietos plėtros metodus, kurie yra labai svarbūs kuriant tvirtesnes kaimo ir miesto sąsajas; pabrėžia, kad LEADER tenka pagrindinis vaidmuo skatinant patrauklias, klestinčias, atsparias ir tarpusavyje sujungtas kaimo vietoves, remiant iniciatyvas, kuriomis kuriama vietos pridėtinė vertė, skatinamas verslumas, skatinamos inovacijos ir stiprinama teritorijų ekonominė ir socialinė struktūra – visa tai labai svarbu siekiant išlaikyti ir pritraukti žmogiškąjį kapitalą, ypač jaunimą ir moteris, ir prisidėti prie demografinės ir teritorinės pusiausvyros bei kartų kaitos;

27. pripažįsta, kad savanoriškos agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities priemonės, taip pat gyvūnų gerovės ir gyvūnų bei augalų sveikatos priemonės pagal II ramstį, taikant supaprastintus ir

paskatomis bei atitiktimi grindžiamus metodus, yra pagrindinės aplinkos apsaugos ir tvarios praktikos skatinimo priemonės, kartu prisidedant prie deramų pajamų jas įgyvendinantiems ūkininkams; mano, kad šios II ramsčio sistemos yra veiksmingesnės nei ekologinės sistemos, kurios daugelyje valstybių narių nepasiekė pageidaujamų rezultatų dėl to, kad jos yra labai sudėtingos ūkininkams, todėl mano, kad šioms II ramsčio sistemoms ateityje turėtų būti skiriama didesnė finansavimo dalis; pabrėžia, jog svarbu užtikrinti, kad agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities priemonės padėtų išlaikyti ir didinti maisto gamybą;

28. ragina, kad BŽŪP finansinė parama būtų paprastesnė ir prieinamesnė mažiems projektams, kurie dažniau yra novatoriškiausių iniciatyvų varomoji jėga; ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti ir plėsti supaprastinto išlaidų apmokėjimo priemonių naudojimą;

29. ragina Komisiją priimti konkrečias priemones siekiant užtikrinti, kad žemės ūkio maisto produktų importui iš ES nepriklausančių valstybių būtų taikomi tokie patys maisto saugos, aplinkos, socialiniai ir gyvūnų gerovės standartai, kokie taikomi ES gamintojams, siekiant užtikrinti vienodas sąlygas ir aukštą maisto saugos, atsekamumo ir tvarios gamybos lygį ES; primygtinai tvirtina, kad tai labai svarbu siekiant išvengti neigiamo poveikio ES žemės ūkio maisto produktų gamybos konkurencingumui importuojamų produktų atžvilgiu; primygtinai reikalauja, kad, siekiant išvengti nesąžiningos konkurencijos su ES ūkininkais, Komisija prireikus būtų pasirengusi savo susitarimuose su ES nepriklausančiomis valstybėmis taikyti apsaugos sąlygas, kad būtų užtikrintas vidaus rinkos stabilumas;

30. ragina Komisiją, dedant pastangas atverti naujas ir konsoliduoti esamas rinkas, atlikti sistemingą nuostatų, susijusių su žemės ūkio sektoriumi, poveikio vertinimą rengiant kiekvieną savo prekybos susitarimą – tame vertinime turėtų būti atsižvelgiama į visas suinteresuotąsias šalis, siekiant nustatyti jų bendrą poveikį, ir pateikti konkrečias strategijas, kuriomis būtų užtikrintos vienodos sąlygos ir abipusiškumas visais lygmenimis, ypač gamybos, kokybės ir socialinių standartų srityse;

31. pabrėžia, kad būtina išlaikyti Sąjungos prekybos ir tvarumo politikos nuoseklumą ir stiprinti Komisijos ir valstybių narių bei per ES kontrolės agentūrą vykdomą kontrolę tiek gamybos vietoje, tiek pasienyje, nes taip Europos gamintojams būtų suteikta daugiau sąžiningos konkurencijos garantijų; ragina persvarstyti ES prekybos politiką siekiant užtikrinti, kad ja būtų veiksmingai remiamas Europos žemės ūkio konkurencingumas ir tvarumas; pabrėžia, kad sudarant būsimus prekybos susitarimus neturėtų būti kenkiama ES žemės ūkio sektoriaus tvarumui ir konkurencingumui;

32. ragina Komisiją gerinti ES finansavimo priemonių, pavyzdžiui, Sanglaudos fondo, ekonomikos gaivinimo priemonės

„NextGenerationEU“ ir Teisingos pertvarkos fondo, taip pat nacionalinių priemonių sąveiką ir koordinavimą, taip pat atverti tiesiogines bendradarbiavimo su vietos valdžios institucijomis valdant ir įgyvendinant lėšas linijas; be to, ragina labiau integruotis į kitas atitinkamas programas, kad būtų kuo labiau padidintas inovacijų, skaitmeninimo, tvarumo ir atsparumo tikslų poveikis žemės ūkyje ir kaimo vietovėse; ragina Komisiją kiekvieno finansinio programavimo laikotarpio pradžioje nustatyti vidaus procedūrą, kad būtų užtikrintas įvairių kaimo vietovėse planuojamų paramos priemonių papildomumas ir nuoseklumas ES lygmeniu;

33. pabrėžia, kad ūkininkų ir kitų žemės ūkio maisto produktų sektoriaus subjektų galimybės gauti finansavimą yra labai svarbios siekiant įgyvendinti investicijas, sudaryti palankesnes sąlygas naudotis žeme ir užtikrinti žemės ūkio veiklos tęstinumą ūkiuose; be to, pabrėžia, kad inovacijoms ir technologijoms žemės ūkio maisto produktų sektoriuje ir toliau turėtų būti teikiama tikslinė investicijų parama, kad ES galėtų tapti pasauliniu skaitmeniniu centru, būtų skatinami startuoliai ir pritraukiamas bei išlaikomas talentingas jaunimas;

34. atkreipia dėmesį į tai, kad valstybės narės susiduria su vis didesne ir įvairesne rizika; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad tinkamas bendro žemės ūkio krizių rezervo padidinimas ir reforma kartu su naujų ir konkrečių finansinių priemonių, kurių ištekliai nepatenka į BŽŪP, kūrimu yra labai svarbūs siekiant remti ūkininkus, atsižvelgiant į nenuspėjamus rinkos ir klimato kaitos sukeliamus nuokrypius, pvz., sausras ir potvynius, audras, augalų ir gyvūnų ligas, taip pat vartotojų elgsenos pokyčius ir geopolitinę įtampą; ragina Komisiją parengti savo *ex ante* krizių valdymo strategiją atsižvelgiant į kiekvieną produktą, kad žemės ūkio krizių rezervas būtų naudojamas taip, kad būtų kuo labiau padidintas veiksmingumas ir bendruomenės pridėtinė vertė; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti greitą, veiksmingą ir proporcingą reagavimą į ūkininkų poreikius krizės situacijose, kad jie galėtų greitai gauti kapitalo, kurio jiems reikia savo žemės ūkio veiklai atkurti;

35. pabrėžia svarbų BŽŪP viešosios intervencijos mechanizmų vaidmenį stabilizuojant žemės ūkio rinkas ir apsaugant ūkininkus nuo kainų svyravimų; primena, kad referencinės ribos keletą metų nebuvo iš naujo įvertintos ir turėtų būti kuo greičiau persvarstytos, kad būtų atsižvelgta į kainų pokyčius;

36. ragina geriau koordinuoti ir supaprastinti visas turimas priemones, įskaitant Solidarumo fondą, kad nuo gaivalinių ir su klimatu susijusių nelaimių nukentėję ūkininkai, taip pat kaimo bendruomenės ir vietos valdžios institucijos galėtų greičiau gauti tikslingesnę pagalbą; atsižvelgdamas į didėjančią gaivalinių nelaimių padarytą žalą, ragina sukurti automatinį aktyvavimo mechanizmą, kuris paspartintų konkrečių rizikos mažinimo ir valdymo priemonių, grindžiamų aktyviomis ir pasyviomis priemonėmis, kurios būtų prieinamos ūkininkams, taikymą;

37. ragina valstybes nares užtikrinti, kad jų nacionaliniai strateginiai planai pagal abu ramsčius būtų įgyvendinami laiku ir tinkamai, taip išvengiant lėšų grąžinimo;

38. pabrėžia, kad nors žemės ūkis per BŽŪP prisideda prie kitų sričių politikos ir strategijų, pvz., aplinkos, energetikos, prekybos, klimato, biologinės įvairovės, gyvūnų sveikatos ir gerovės, visuomenės sveikatos ir regioninės plėtros, svarbu ir palankiai vertintina tai, kad kitomis politikos priemonėmis ir toliau prisidedama prie žemės ūkio tvarumo, kaimo plėtros ir paslaugų teikimo, neapsiribojant maisto ir biogeninių išteklių gamyba; ypač pabrėžia bioenergijos ir bioekonomikos plėtros svarbą remiant žemės ūkio sektoriaus atsparumą;

39. ragina Komisiją įgyvendinti ES masto tinkamumo kaimo vietovėms užtikrinimo mechanizmą visose politikos srityse ir įtraukti Kaimo pakto bendruomenę ir Regionų komitetą į visą veiklą, susijusią su kaimo plėtros programa; apgailestauja dėl to, kad Komisija į savo kaimo vietovių viziją iki 2040 m. įtraukė tinkamumo kaimo vietovėms užtikrinimo mechanizmą, bet atrodo, kad praktiškai jis buvo įgyvendintas tik ribotai;

40. dar kartą patvirtina, kad ES taikomi aukščiausi pasaulyje maisto saugos, gyvūnų gerovės, aplinkos ir socialinės apsaugos standartai, kurie yra kokybiškų ES žemės ūkio produktų konkurencingumo pagrindas – šių standartų turi būti laikomasi ir jie turi būti saugomi; todėl reikalauja, kad visi siūlomi šių sričių teisės aktai būtų moksliškai pagrįsti ir prieš juos priimant būtų atliktas nuodugnus ir išsamus poveikio vertinimas ir kad jie būtų parengti taip, kad būtų siekiama stiprinti ES ūkių konkurencingumą ir tvarumą; mano, kad siekiant šio tikslo labai svarbu skatinti ūkininkus ir kompensuoti jiems visas papildomas išlaidas;

41. pabrėžia, kad gyvūnų gerovės gerinimas yra ne tik etinė būtinybė, bet ir būdas sukurti atsparesnes ir pelningesnes gyvulininkystės sistemas; pabrėžia, kad sveikesniems gyvūnams, kurių streso lygis mažesnis, paprastai reikia mažiau veterinarinės intervencijos, jų vaisingumas yra didesnis ir jų rezultatai geresni, o tai lemia didesnį ekonominį efektyvumą; ragina BŽŪP priemonėmis toliau remti investicijas ir mokymus apie aukštesnius gyvūnų gerovės standartus, suderintus su rinkos lūkesčiais ir mokslinėmis rekomendacijomis;

42. ragina Komisiją savo pasiūlymuose dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl kitos BŽŪP pateikti plataus užmojo ir išsamią baltymų strategiją, į kurią turėtų būti įtrauktos tinkamos priemonės ir instrumentai, kuriais būtų skatinama kokybiškų baltyminių augalų, įskaitant ankštinius augalus, pvz., tam tikras aliejingąsias sėklas, ankštinius augalus ir žaliuosius pašarus, taip pat ne ankštinius augalus, pvz., saulėgrąžų ir rapsų sėklas maistui ir pašarams, gamyba, siekiant gerokai sumažinti ES baltymų deficitą ir užtikrinti strateginį savarankiškumą;

43. pabrėžia strateginę tvarios gyvulininkystės svarbą kaimo plėtrai, biologinės įvairovės išsaugojimui, kraštovaizdžio priežiūrai ir aplinkos tvarumui, ypač mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse ir didelės gamtinės vertės kraštovaizdžiuose, ir pabrėžia, kad šiam sektoriui reikia teikti tinkamą finansinę paramą, kad būtų užtikrintas jo tvarumas; pabrėžia, kad gyvūniniai produktai turi ne tik maistinę vertę, bet ir jų gamyba atlieka svarbų vaidmenį išsaugant tradicinius kultūrinius kraštovaizdžius, dirvožemio derlingumą ir anglies dioksido kaupimą; ragina Komisiją sukurti aukšto lygio gyvulininkystės grupę, kurioje dalyvautų visi atitinkami suinteresuotieji subjektai, siekiant parengti naujus metodus, kaip apsaugoti sektoriaus ateitį ir spręsti laipsniško gyvulių nykimo ES problemą, skatinti kartų kaitą, skatinti gyvūnų gerovę ir žiedinę ekonomiką, įskaitant degazuotojo substrato kaip vertingų biologinių trąšų, prisidedančių prie maisto medžiagų perdirbimo ir dirvožemio būklės, naudojimą, ir kuo labiau padidinti teigiamą tvarios gyvulininkystės indėlį į gamtos išsaugojimą ir atkūrimą, biologinę įvairovę ir dirvožemio būklę bei derlingumą, taip pat skatinti investicijas, kuriomis didinamas sektoriaus konkurencingumas; mano, kad naujos žemės ūkio apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ATLPS) įvedimas būtų pernelyg sudėtingas ir nėra jokios veiksmingumo garantijos;

44. atkreipia dėmesį į naujausius gyvūnų ligų protrūkius keliose valstybėse narėse; ragina Komisiją ir valstybes nares remti prevencijos ir likvidavimo priemones ir padidinti BŽŪP finansavimo asignavimus, skirtus rizikos valdymui ir investicijoms į geresnį biologinį saugumą ūkiuose; ragina Komisiją stiprinti gyvūnų sveikatos priemones žemės ūkio sektoriuje koordinuojant mokslinius tyrimus, veterinarinių vakcinų pirkimą ir tiekimą ES lygmeniu taikant pasirengimo bei ankstyvo aptikimo mechanizmą ir skatinant šių vakcinų kūrimą ES; ragina skirti tinkamą finansavimą šiam mechanizmui iš ne BŽŪP lėšų; primygtinai ragina valstybes nares remti regionus ir bendradarbiauti su jais rengiant ir įgyvendinant šių ligų prevencijos, vakcinacijos ir plitimo mažinimo planus;

45. apgailestauja dėl to, kad tam tikrų gyvūnų ligų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo priemonių finansavimas pagal Bendrosios rinkos programą yra nepakankamas ūkininkams ir valstybėms narėms remti tokių ligų, kaip snukio ir nagų liga, atveju; pabrėžia, kad ES bet koks gyvūnų ligų prevencijos ar kontrolės priemonių nevykdymas vienoje valstybėje narėje gali turėti tiesioginių pasekmių kitoms valstybėms narėms ir reikalauja koordinuoto atsako; ragina nustatyti griežtus ES lygmens gyvūnų sveikatos standartus, siekiant apsaugoti gyvulininkystę, įskaitant nuostatas dėl laukinių gyvūnų populiacijų, keliančių infekcijos pavojų, valdymo ir, prireikus, tikslinio gyvūnų skiepijimo;

46. pabrėžia, kad atsparumas antimikrobinėms medžiagoms kelia didelę grėsmę žmonių sveikatai, todėl pirmenybė turi būti teikiama gyvulininkystėje naudojamų antibiotikų kiekio mažinimui; atkreipia

dėmesį į tai, kad pagal BŽŪP jau skiriamas finansavimas gyvūnų ligų užkrečiamumui ir plitimui mažinti;

47. dar kartą patvirtina, kad reikia parengti visa apimančią ES maisto strategiją, grindžiamą moksliniais eksperimentais, kuri apimtų dirbamos žemės ūkininkavimą ir gyvulininkystę, kartu užtikrinant vienodą požiūrį į visus žemės ūkio sektorius; remia moksliškai pagrįstus poveikio aplinkai vertinimus, kuriuose atsižvelgiama į visą maisto produktų gyvavimo ciklą; pritaria mitybai, grindžiamai moksliniais vertinimais, kuriais patvirtinama gyvūninės kilmės maisto svarba žmonių sveikatai, ypač pažeidžiamoms gyventojų grupėms, pvz., vaikams, vyresnio amžiaus žmonėms ir moterims;

48. ragina valstybes nares skatinti ir gerinti ūkininkų ar žemės ūkio darbuotojų darbo ir socialines sąlygas bei darbo užmokestį ir užtikrinti tinkamą darbuotojų apsaugą ir jų pavadavimą ligos ar nelaimingo atsitikimo, dėl kurio laikinai nedirbama, atveju; taip pat ragina teikti mokymus ir kasmetines atostogas bei atostogas dėl šeimos priežasčių, kad būtų pasirūpinta šeimos nariais, siekiant užtikrinti kokybiškas darbo vietas ir geresnę ūkininkų ir ūkio darbuotojų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą; pabrėžia žemės ūkio, kaip vieno iš pagrindinių socialinės atsakomybės ir deramų darbo sąlygų kaimo vietovėse veiksnių, vaidmenį;

49. ragina Komisiją atnaujinti POSEI skirtus finansinius asignavimus, kad kitoje DFP būtų atsižvelgta bent jau į bendrą infliaciją, kasmet koreguojant asignavimus, ir apgailestauja dėl to, kad į tiesioginėms išmokoms taikomą 2 proc. defliatorių dabartinėje DFP taip pat nebuvo atsižvelgta POSEI atveju; vis dėlto mano, kad Komisija turi imtis tolesnių veiksmų ir pasiūlyti gerokai padidinti POSEI biudžetą kitoje DFP, kad būtų teikiama papildoma parama žemės ūkio gamybai, taip užtikrinant savarankišką apsirūpinimą maistu atokiausiuose regionuose; mano, kad tai labai svarbu siekiant užtikrinti žemės ūkio veiklos tęstinumą atokiausiuose regionuose, remti investicijas ir užtikrinti ES ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, visapusiškai laikantis SESV 349 straipsnio, kuriame pripažįstamas šių regionų specifinis pobūdis ir poreikis priimti diferencijuotas priemones, kuriomis būtų reaguojama į jų nuolatines kliūtis; teigia, kad skiriant didesnį POSEI finansavimą reikėtų atsižvelgti į realius ir specifinius šių regionų žemės ūkio poreikius, įskaitant gamybos sąnaudų pokyčius, didėjančių ekstremalių meteorologinių reiškinių ir klimato kaitos poveikį, teritorinį susiskaidymą, rinkos nepastovumą ir poreikį užtikrinti ūkių ekonominį gyvybingumą ir sąžiningas pajamas ūkininkams; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad svarbu sukurti specialų mechanizmą, konkrečiai POSEI transporto programą, kuri padėtų sumažinti papildomas transporto išlaidas, susijusias su atokiausių regionų viduje ir iš jų gabenamais produktais į bendrąją rinką ir gamybos veiksniais atokiausiuose regionuose;

50. pabrėžia, kad pagal antrąjį ramstį bitininkystei skiriamas finansavimas turėtų būti tikslingesnis ir veiksmingesnis ir kad naujojoje teisės aktų sistemoje turėtų būti numatoma modernizuoti ir supaprastinti paramos bitininkystei pagal pirmąjį ramstį schemą, pagal kurią būtų atsižvelgiama į sektoriaus ypatumus ir pažeidžiamumą;

51. pabrėžia prieigos prie fizinės ir skaitmeninės infrastruktūros su patikima sparčiojo plačiajuosčio ryšio paslauga ir palydovinių technologijų naudojimo svarbą ūkininkų darbui ir gyvenimo kokybei kaimo vietovėse, įveikiant socialinę izoliaciją; todėl pabrėžia, kad svarbu laipsniškai skaitmeninti žemės ūkį – užtikrinti nuolatinę prieigą prie interneto, skaitmenines žinias, inovacijas, ūkininkų prieigą prie duomenų ir nuosavybę, švietimo ir mokymo galimybes, siekiant pritraukti ir išlaikyti žmones, ypač jaunimą, ir suteikti jiems galimybę likti šiose vietovėse, jei jie to pageidautų; ragina Komisiją ir valstybes nares rengti mokymus ūkininkams ir miškų valdytojams, kad jie įgytų skaitmeninių įgūdžių, kurie galėtų padėti jiems kuo geriau pasinaudoti skaitmeninimo ir tiksliojo ūkininkavimo teikiamais privalumais ir dirbti veiksmingiau ir tvariau, kartu atsižvelgiant į tai, kad asmeninė ir žodinė komunikacija šiuo metu tebėra esminė daugeliui ūkininkų; pripažįsta itin svarbų ūkininkų organizacijų vaidmenį skatinant skaitmeninę žemės ūkio transformaciją;

52. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti visišką Skaitmeninės Europos programos, plačiajuosčio ryšio diegimo politikos ir BŽŪP po 2027 m. suderinimą; patvirtina, kad būtina tiek aprūpinti kaimo vietoves skaitmeninės infrastruktūros paslaugomis, tiek ugdyti nuotoliniam darbui, tiksliajam ūkininkavimui ir skaitmeniniam verslumui būtinus įgūdžius; pabrėžia, kad skaitmeninės infrastruktūros paslaugos turi būti įperkamos kaimo gyventojams; pabrėžia, kad tokios investicijos yra labai svarbios švelninant gyventojų skaičiaus mažėjimą kaimo vietovėse ir didinant žemės ūkio ir gyvenimo kaimo vietovėse patrauklumą jaunesnėms kartoms;

53. ragina geriau suvokti ūkininkų ir žemės ūkio darbuotojų psichikos sveikatos svarbą, atsižvelgiant į didelį savižudybių skaičių šiame sektoriuje; pabrėžia, kad tai didelį nerimą keliantis reiškinys, kurį, be kita ko, lemia didelis stresas, netikrumas, didelė administracinė našta, taip pat pažeidžiamumas, socialinė izoliacija, atostogų trūkumas, įsiskolinimas ir ekonominiai sunkumai, su kuriais susiduria ūkininkai; be to, pabrėžia, kad taikant stresines ūkių tikrinimo procedūras ūkininkams daromas papildomas spaudimas, kai jie valdo savo ūkius, ir ragina valstybes nares sukurti mechanizmus šiai problemai spręsti; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti bendradarbiavimą siekiant parengti išsamią ūkininkams skirtą psichikos sveikatos strategiją ir užtikrinti, kad į kitą BŽŪP būtų įtrauktos tinkamos paramos priemonės; pabrėžia prie vietos aplinkybių pritaikytų metodų, naudojant įvairių rūšių paramos paslaugas, įskaitant dabartinius ūkių konsultavimo tinklus ir kitas kaimo bendruomenės paramos grupes, vertę; mano, kad būtina

parengti psichologinės paramos programas, taip pat priemones, kuriomis būtų skatinamas administracinis supaprastinimas ir profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra, nes visa tai pagerins ES ūkininkų ir darbuotojų gyvenimo kokybę; pakartoja, kad ūkininkai turi gauti sąžiningas savo rinkos ir ne rinkos produktų kainas;

54. pabrėžia, kad daugiau kaip 70 proc. vartotojų ES sprendimus pirkti priima remdamiesi informacija ant pakuočių, ir atkreipia dėmesį į realų pavojų, kad vartotojai gali būti klaidinami; todėl ragina konsoliduoti suderintą ES ženklinimą, kad būtų užtikrinta sąžininga ir teisinga sistema, užtikrinanti skaidrią informaciją apie ES žemės ūkio maisto produktų kilmės šalį, kokybės garantijas ir gamybos standartus, įskaitant gyvūnų gerovę ir ekologinius standartus; mano, kad būtina užtikrinti atsekamumą ir konkurencingumą bendrojoje rinkoje ir visame pasaulyje nustatant aiškias taisykles, kad būtų išvengta iškraipymų ir klaidinančios praktikos, siekiant apsaugoti ES maisto sistemų vientisumą, didinti jų propagavimo mastą ir vartotojų informavimą bei sąmoningumą;

55. pasisako už griežtesnes regioninių produktų apsaugos priemones, įskaitant saugomų kilmės vietos nuorodų, saugomų geografinių nuorodų ir garantuotų tradicinių gaminių sistemų stiprinimą supaprastinant procedūras, kuriomis užtikrinama apsauga nuo netinkamo naudojimo ir klastojimo;

56. be to, ragina Komisiją panaikinti supaprastintas ženklinimo pakuotės priekinėje pusėje sistemas, pvz., „Nutri-Score“, nes trūksta plataus mokslinio sutarimo ir kyla pavojus, kad maisto pramonė pakeis parametrus, kad būtų patenkinti jos interesai;

57. ragina skatinti švietimą mitybos klausimais mokyklose ir mokyklų valgyklose, siekiant padėti vaikams suprasti visapusiškos ir subalansuotos mitybos svarbą nuo ankstyvo amžiaus, taip pat padėti vaikams suprasti maisto kilmę; ragina plėtoti sveikos mitybos įpročius ir mokyklos meniu, apimančius įvairius vitaminus, skaidulines medžiagas ir daug maistinių medžiagų turinčius maisto produktus, siekiant prisidėti prie mokinių fizinės ir psichinės gerovės stiprinimo; be to, pabrėžia, kad reikia gerbti ir skatinti nacionalinę, vietos ir sezoninę gastronomiją kaip vertingą kultūros paveldą, kaip gerai matyti iš Vidužemio jūros regiono mitybos modelio; primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad vietos ir regionų valdžios institucijoms būtų skiriama papildomų išteklių šiai veiklai skirtoms programoms įgyvendinti, ir pabrėžia, kad viešieji pirkimai turi būti grindžiami kokybe, o ne kaina, ir, kai įmanoma, skatinti ekologiškų, vietos ir sezoninių produktų su geografinėmis nuorodomis vartojimą;

58. pabrėžia ES pieno, vaisių ir daržovių paskirstymo vaikams pagal mokyklų programas svarbą, nes tai yra pagrindinė sveikos mitybos skatinimo priemonė, ypač vaikams iš pažeidžiamų šeimų, kuriems maitinimas mokykloje gali būti vienas iš nedaugelio subalansuotos mitybos šaltinių; apgailestauja dėl to, kad kai kurios valstybės narės

nenaudoja šiai programai skirtų lėšų, todėl turimas biudžetas panaudojamas nepakankamai; atkreipia dėmesį į tai, kad svarbu įtraukti ūkininkus ir žemės ūkio maisto produktų vertės grandinės subjektus į švietimo maisto klausimais procesą ir skatinti tiesioginius gamintojų ir mokyklų ryšius;

59. pabrėžia, kad svarbu išlaikyti tinkamą alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių gamybos finansavimą, nes jie labai naudingi visų europiečių sveikatai ir mitybai;

60. yra labai susirūpinęs dėl to, kad daugėja projektų, kuriais siekiama gaminti vadinamąją laboratorinę mėsą; pabrėžia, kad reikia peržiūrėti ES teisinę šių produktų leidimų sistemą, kad būtų labiau atsižvelgiama į šios rūšies inovacijų ekonominį, socialinį poveikį ir poveikį aplinkai, taip pat į susijusius etinius aspektus;

61. ragina politikus, mokyklas, žiniasklaidą, ūkininkus ir vietos asociacijas bendradarbiauti skatinant teigiamą ūkininkavimo įvaizdį, didinant jo patrauklumą jaunimui ir geriau informuoti apie ūkininko vaidmenį tvarios maisto gamybos ir aplinkosaugos paslaugų srityje; ragina plačiai pripažinti esminį ūkininkų ir ūkio darbuotojų darbą, susijusį su maisto sauga, ir jų įsipareigojimą laikytis tvarios praktikos rengiant kampanijas, kuriomis siekiama didinti vartotojų informuotumą apie pasirinkimą, kurį jie priima pirkdami, ir stiprinti vartotojų ir ES ūkininkų santykius, skatinant geriau suprasti, kaip jie gamina vartotojų perkamus žemės ūkio maisto produktus; pabrėžia, kad reikia kovoti su klaidinga informacija ir klaidinančiais, klaidingais ir nepagrįstais pranešimais, kad būtų pagerintas neigiamas tam tikros visuomenės dalies turimas ūkininkų įvaizdis; primygtinai ragina valstybes nares įtraukti šį pripažinimą į savo švietimo planus, kad žemės ūkis taptų patrauklia ekonomine veikla; labai apgailestauja dėl to, kad ūkininkai ir kaimo gyventojai daugelį metų kentėjo nuo prioriteto atėmimo ir nepakankamo investavimo;

BŽŪP po 2027 m. supaprastinimas: efektyvesnio valdymo strategijos

62. palankiai vertina Komisijos tikslą 2024–2029 m. laikotarpiu sutelkti dėmesį į ūkininkams tenkančios administracinės naštos mažinimą ir teisės aktų supaprastinimą, kaip į tarpsektorinį strateginį prioritetą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos gauti BŽŪP paramą ir kad įgyvendinimas vietoje būtų veiksmingesnis; primygtinai reikalauja, kad tai būtų vienas iš pagrindinių principų, kuriais grindžiami visi veiksmai, kuriais siekiama socialinio, aplinkosauginio ir ekonominio ES žemės ūkio tvarumo, nepakenkiant penkiems pagrindiniams BŽŪP tikslams, nustatytiems SESV 39 straipsnyje; pabrėžia, kad BŽŪP supaprastinimas neturėtų pakenkti tvirtai reguliavimo sistemai ES lygmeniu, nes tai labai svarbu siekiant išsaugoti BŽŪP bendrumą ir užtikrinti viešąją paramą būtiniems finansiniams ištekliams;

63. pabrėžia, kad reikia daugiau lankstumo ir paprastesnės naujos BŽŪP finansavimo struktūros, kuri būtų naudinga aktyviam ūkininkui; atkreipia dėmesį į tai, kad nepastovios sąlygos, didėjantis reglamentavimas ir augantys visuomenės lūkesčiai sukelia ūkininkų nusivylimą ir daro poveikį profesijos patrauklumui, ypač jauniesiems ūkininkams ir pažeidžiamiausiems asmenims;

64. ragina Komisiją rengiant būsimą BŽŪP struktūrą daugiausia dėmesio skirti aiškesniems kriterijams, skaitmeninėms procedūroms, standartizuotoms gairėms, savalaikiam informavimui apie pokyčius ir prieinamai techninei paramai; pabrėžia, kad dėl perteklinio reguliavimo ūkininkams ir paramos gavėjams kyla sunkumų, todėl sumažėja svarbių priemonių veiksmingumas ir panaudojimas;

65. reikalauja, kad Komisija ir nacionalinės bei regioninės valdžios institucijos geriau koordinuotų savo veiksmus, susijusius su dokumentų ir ataskaitų teikimo pareigų mažinimu; pabrėžia, kad prieš parengiant BŽŪP nacionalinius strateginius planus būtinas aktyvus Komisijos, valstybių narių institucijų, ūkininkų ir ūkių organizacijų bendradarbiavimas; pabrėžia, kad valstybėms narėms reikia suteikti daugiau lankstumo įgyvendinant BŽŪP strateginius planus, kad jos prireikus galėtų pritaikyti konkrečius elementus nereikalaujant išankstinio Komisijos patvirtinimo; ragina sukurti centralizuotą elektroninę ataskaitų teikimo sistemą, BŽŪP vieno langelio principu veikiančią sistemą, kurioje ūkininkai galėtų vienoje vietoje teikti paraiškas, ataskaitas ir visus reikiamus dokumentus, vengiant nereikalingo ir dvigubo administravimo;

66. ragina sukurti ūkininkams realistišką, paskatomis grindžiamą sistemą, kuri atspindėtų paramos gavėjo parodytą laikotarpio įsipareigojimą, o ne sistemą, grindžiamą vien įpareigojimais siekti plataus užmojo aplinkosaugos ir socialinių tikslų, tinkamai atsižvelgiant į geografinių vietovių ypatumus; mano, kad paskatomis grindžiami metodai duoda geriausių rezultatų didinant ES žemės ūkio tvarumą; pabrėžia, jog labai svarbu, kad apskaičiuojant už suteiktas paslaugas mokėtiną atlygį, metodika nebūtų vien tik siauri ūkininko patirtų išlaidų ir negautų pajamų kriterijai, nes socialiniai ir ekonominiai nuostoliai platesnei bendruomenei gali būti kur kas didesni, kadangi vietovėje prarandama tiek pradinės, tiek galutinės grandies ekonominė veikla; mano, kad šios išmokos turėtų būti finansuojamos iš BŽŪP arba nacionalinių fondų, kad viešuoju finansavimu būtų galima iš tiesų skatinti žaliąsias inovacijas ir žaliąją pertvarką; ragina Komisiją išnagrinėti papildomus finansavimo šaltinius, nesusijusius su BŽŪP, siekiant paremti ūkininkus, kad būtų galima kurti prie vietos sąlygų pritaikytus tvarius verslo modelius;

67. pabrėžia, kad įgyvendinant gerų žemės ūkio ir aplinkosaugos sąlygų reikalavimus būtina atsižvelgti į esamą žemės naudojimo ir ūkininkavimo praktiką; pabrėžia, kad aktyvūs ūkininkai turi išlaikyti teisę tęsti savo dabartinę žemės ūkio veiklą, įskaitant būtinus

priežiūros darbus, pvz., netaikant papildomų administracinių ar veiklos apribojimų;

68. pabrėžia, kad reikia toliau vertinti BŽŪP paramos sąlygų reikalavimus, kad būtų sumažinta administracinė našta, kliuviniai ar ekonominės kliūtys, sumažintos išlaidos ir išvengta pernelyg didelių įgyvendinimo reikalavimų ūkininkams; primygtinai tvirtina, kad ūkininkams reikia lankstumo ir paprastumo, kartu toliau skatinant atsakingą ūkininkavimo praktiką paskatomis, išlaikant vienodas sąlygas ir teikiant viešąją paramą politikai, laikantis požiūrio, kuriuo sukuriama didesnė pridėtinė vertė ir daugiau investuojama į inovacijas;

69. primygtinai ragina Komisiją skatinti ūkininkus prisiimti atsakomybę ir leisti tam tikrus nuokrypius, ir užtikrinti, kad sankcijos būtų sąžiningos ir proporcingos, ypač atsižvelgiant į paramos sąlygų reikalavimus, taip pat savanoriškas ekologines sistemas ir agrarinės aplinkosaugos bei klimato srities priemones; pabrėžia, kad visiems naujiems teisės aktų reikalavimams pagal BŽŪP po 2027 m. turi būti numatyti pakankami pereinamieji laikotarpiai ir administraciniai supaprastinimai, kad ūkininkams būtų užtikrintas teisinis ir planavimo tikrumas;

70. pabrėžia, kad BRO reglamentas[1] turi būti supaprastintas, taip paspartinant išimtinės pagalbos ūkininkams teikimo procedūras; pabrėžia, kad svarbu skatinti ir stiprinti esminį kooperatyvų, gamintojų organizacijų, gamintojų organizacijų asociacijų, vaisių ir daržovių gamintojų organizacijų, tarpšakinių organizacijų ir kitų subjektų, prisidedančių prie žemės ūkio maisto produktų vertės grandinės, įskaitant ekologinį sektorių, vaidmenį ir siekti, kad žemės ūkio maisto produktų vertės grandinė būtų labiau subalansuota, taip užtikrinant geresnį atlygį ūkininkams; primygtinai ragina Komisiją išnagrinėti, kaip BRO reglamentu būtų galima toliau skatinti ir remti jų bendradarbiavimą;

71. ragina Komisiją atlikti išsamią priemonių, įskaitant rinkos stebėjimo centrus, kuriomis siekiama didinti atsparumą rinkos kintamumui ir rinkos kainų žlugimui, peržiūrą; primygtinai tvirtina, kad būtina atnaujinti ir stiprinti dabartines rizikos valdymo priemones ir stiprinti kooperatyvų, gamintojų organizacijų ir gamintojų organizacijų asociacijų bendradarbiavimą, siekiant sustiprinti jų vaidmenį valdant ekonomines ir rizikos valdymo priemones; primygtinai tvirtina, kad reikia dar labiau palengvinti konkurencijos

---

[1] 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL L 347, 2013 12 20, p. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj).

taisyklių išimčių taikymą ūkininkams, kad jie galėtų atlaikyti ir įveikti rinkos krizes;

72. ragina Komisiją BRO reglamente numatyti veiksmingas apsaugos priemones, įskaitant dabartinių valstybės intervencinių kainų ir referencinių ribų peržiūrą, siekiant tiksliai atspindėti dabartines ekonomines sąlygas ir realijas;

73. palankiai vertina naują Komisijos vyno sektoriui skirtą paketą ir ragina Komisiją toliau skirti finansinių išteklių siūlomoms priemonėms įgyvendinti ir ilgalaikiam tvariam vyno sektoriaus atgaivinimui;

74. be to, primena, kad BRO reglamentu turėtų būti atsižvelgiama į gamintojų ir vartotojų paklausą, susijusią su tam tikrų žemės ūkio produktų, pvz., susijusių su mėsa, prekiniais pavadinimais, kurie turi būti apsaugoti nuo klaidinančio naudojimo rizikos;

75. ragina užtikrinti, kad prieš pateikiant bet kokį pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo daromas poveikis žemės ūkiui, išskyrus išimtines aplinkybes, būtų atliktas detalus, išsamus ir įrodymais pagrįstas bendro poveikio vertinimas, ypatingą dėmesį skiriant ekonominiams, aplinkos ir socialiniams aspektams, siekiant suteikti ūkininkams teisinį tikrumą; pritaria siūlomų politikos priemonių ekonominio poveikio vertinimui ūkių lygmeniu ir joms įgyvendinti reikalingoms finansinėms priemonėms, taip pat nuolatinei priemonių stebėsenai; pabrėžia, kad nuolat didėjanti sektoriui tenkanti reguliavimo našta kelia ūkininkų nepasitenkinimą ir lemia dideles papildomas išlaidas ūkiuose, ir tai yra vienas iš veiksnių, kurie turi įtakos profesijos patrauklumui naujiems rinkos dalyviams;

76. pabrėžia, kad nustatant paramos priemones, reguliavimo reikalavimus ir inovacijų strategijas svarbu pripažinti Europos žemės ūkio, įskaitant šiltnamių sodininkystę ir daugiamečius augalus, įvairovę; ragina nustatyti ir pritaikyti ES reglamentus, specialiai parengtus siekiant spręsti šiltnamių, miestų ir vertikaliojo ūkininkavimo problemas ir suteikti galimybes;

77. pabrėžia, kad būtina pereiti prie integruotų ir sąveikių skaitmeninių BŽŪP stebėsenos sistemų; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad svarbu skatinti duomenų ir informacijos rinkimą pagal bendrą teisės aktų sistemą, kuri visų pirma grindžiama palydoviniais vaizdais siekiant sukurti integruotas valdymo ir kontrolės sistemas; pabrėžia, kad tokiomis sistemomis turėtų būti siekiama, kai įmanoma, sumažinti tiesioginių arba fizinių patikrinimų vietoje skaičių ir kuo labiau sumažinti ūkininkams tenkančią administracinę naštą ir išlaidas; primygtinai reikalauja, kad būtų visapusiškai užtikrinta ūkininkų duomenų apsauga ir nuosavybė; vis dėlto primena, kad, atsižvelgiant į dabartinius palydovinių technologijų naudojimo apribojimus, ypač

susijusius su mažais ir siaurais sklypais, kol kas vis dar būtina išlaikyti kitas sistemas;

78. ragina valstybes nares įgyvendinti bendrą audito metodą, kad ūkininkai kuo mažiau laiko sugaištų papildomai kontrolei; prašo Komisiją modernizuoti integruotą palydovinių vaizdų administravimo ir kontrolės sistemą, pavyzdžiui, „Copernicus“ ar „Galileo“, kad būtų integruotos esamos ir naujos technologijos, kurios užtikrintų didesnį tikslumą, patikimumą ir supaprastinimą;

79. pritaria tam, kad valstybėms narėms būtų suteikta daugiau lankstumo remti investicijas į pagrindines inovacijas ir technologijas, pvz., palydovų, daiktų interneto ir panašių technologijų naudojimą veiklos duomenims rinkti; mano, kad taip bus užtikrintas skaidrumas ir reikalavimų laikymasis neuždedant papildomų išlaidų ūkininkams, palengvinant perėjimą prie pasitikėjimu grindžiamos sistemos, kurioje patikimi ūkininkai galėtų patys patvirtinti, kad laikosi reikalavimų, sykiu atliekant tikslinius, rizika grindžiamus auditus, o ne plačius įprastinius patikrinimus;

80. pabrėžia, kad inovacijų strategijas ir skaitmeninę pertvarką reikia rengti taip, kad jos būtų dalyvaujamojo pobūdžio ir prieinamos visiems ūkiams, užtikrinant, kad technologinė pažanga prisidėtų prie kaimo sanglaudos, demokratinio dalyvavimo ir darnaus vystymosi;

81. mano, kad labai svarbu suteikti valstybėms narėms, kurios pripažįsta, kad regionai atlieka teisės aktais nustatytą vaidmenį BŽŪP valdyme, galimybę atkurti regioninio lygmens valdymo priemones, susijusias su kaimo plėtros priemonėmis;

Vanduo ir žiedinė ekonomika – BŽŪP po 2027 m. pagrindas

82. primygtinai ragina Komisiją integruoti strateginį ir holistinį požiūrį į vandens išteklius į BŽŪP po 2027 m. ir didinti jos sąveiką su kitais ES fondais, pvz., Europos regioninės plėtros fondu, siekiant stiprinti vandens ir maisto sąsają, nes tai yra pagrindinis elementas stiprinant apsirūpinimo maistu saugumą ir vystant kaimo vietoves; be to, ragina daugiau investuoti į hidrologinio atsparumo didinimą modernizuojant ir plėtojant vandens sulaikymo, paskirstymo, saugojimo ir darnaus reguliavimo infrastruktūrą, taip pat gamtos procesais pagrįstus sprendimus, nes tai labai svarbu siekiant veiksmingesnio ir konkurencingesnio žemės ūkio sektoriaus;

83. ragina Komisiją užtikrinti prieigą prie vandens tvaraus drėkinimo tikslais; pabrėžia, kad reikia skatinti investicijas į nuotekų valymą ir tvarkymą, taip pat netradicinių vandens šaltinių, pvz., regeneruoto ir gėlinto vandens, naudojimą žemės ūkio sektoriuje, neatsižvelgiant į ūkio dydį, konkurencingomis kainomis, ir pabrėžia, kad vandens transporto jungtys yra vienodai svarbios transportuojant šį vandenį; ragina Komisiją atsižvelgti tiek į didelius skirtumus ir iššūkius valstybėse narėse, tiek į kiekvienos valstybės narės taikomą gerąją patirtį siekiant apsaugoti žemės ūkio gamybą; ragina Komisiją

investuoti į ūkininkų mokymo apie vandens naudojimo efektyvumą programas;

84. ragina Komisiją teikti pirmenybę novatoriškų technologijų ir pažangaus drėkinimo skatinimui ir infrastruktūros skaitmeninimui, kad būtų optimizuotas vandens naudojimas ir sumažintas vandens naudojimo rodiklis, ypač nuo sausrų ir dykumėjimo kenčiančiuose regionuose, kartu užtikrinant stabilią gamybą;

85. atkreipia dėmesį į tai, kad daugelis drėkinimo sistemų yra pasenusios ir neefektyvios, praranda daug vandens, todėl jas reikia pakeisti arba modernizuoti; todėl ragina Komisiją į savo prioritetus įtraukti finansines paskatas šiam modernizavimui ir remia jų, kaip tinkamų finansuoti investicijų, įtraukimą į BŽŪP strateginius planus ir atitinkamas ES sanglaudos priemones;

86. pabrėžia, kad sudėtinga naudoti BŽŪP lėšas, visų pirma II ramsčio lėšas, drėkinimo infrastruktūrai finansuoti, todėl ragina peržiūrėti tokios infrastruktūros projektavimo ir finansavimo mechanizmus, kad ūkininkai galėtų geriau prieiti prie vandens išteklių ir juos naudoti, atsižvelgiant į realias jų teikiamų aplinkos ir kraštovaizdžio paslaugų sąnaudas ir pridėtinę vertę;

87. ragina tikslingai ir veiksmingai remti ES ūkininkus ir miškininkus siekiant skatinti žiedinę ekonomiką ir integruotis į besiformuojančią bioekonomiką, teikiant biomasės, žemės ūkio atliekų ir šalutinių produktų naudojimo paskatas, kurios taip pat padėtų didinti ūkių energetinį savarankiškumą ir sumažinti jų priklausomybę nuo išorės išteklių; atkreipia dėmesį į tai, kad reikia optimizuoti žaliavų ir antrinių produktų, iš kurių gaminami šalutiniai produktai, pvz., degazuotasis substratas ir nauji energijos šaltiniai, įskaitant tvarias biodujas ir tvarius biodegalus, naudojimą, sykiu atsižvelgiant į poreikį teikti pirmenybę maisto gamybai; pabrėžia, kad šios priemonės, dėl kurių neturi padidėti administracinė našta ūkių lygmeniu, padės stiprinti ES energetinį savarankiškumą, paskatins naudoti papildomus ūkininkų pajamų šaltinius ir suteiks naujų užimtumo galimybių; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją pripažinti šių aspektų svarbą būsimoje 2025 m. bioekonomikos strategijoje;

88. pabrėžia, kad reikia laikytis holistinio požiūrio į žemės ūkio dekarbonizavimą, ir ragina tinkamai teikti paskatas ir skatinti, be kita ko, biomasės atkūrimą ir atlygį už anglies dioksido sekvestraciją dirvožemyje, taip pat pakankamą finansavimą ūkininkams, kad jie priimtų sprendimus ir praktiką, kuriais mažinamas pasėlių anglies dioksido pėdsakas, kartu išlaikant jų konkurencingumą, kad tokios dekarbonizacijos ir darbo krūvio našta netektų vien tik jiems;

89. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti ir stiprinti žemės ūkio ir atsinaujinančiųjų išteklių energetikos integraciją, pripažįstant šios sinergijos potencialą skatinti tvaraus ūkininkavimo praktiką, stiprinti vietos atsparumą klimato kaitai ir stiprinti žiedinę

ekonomiką; pabrėžia, kad žemės ūkis, gamindamas atsinaujinančiųjų išteklių energiją šiame sektoriuje, gali atlikti svarbų vaidmenį įgyvendinant švarios pramonės kursą ir energetikos pertvarką; ragina Komisiją paaiškinti BŽŪP nuostatas siekiant geriau suderinti ir padidinti atsinaujinančiųjų ir tvarių energijos išteklių, pvz., agrarinės saulės energetikos ir biodujų, suderinamumą su žemės ūkio veikla;

90. ragina persvarstyti Nitratų direktyvą, kad ji būtų suderinta su naujausiais moksliniais įrodymais ir geriausia žemės ūkio praktika, sykiu toliau apsaugant vandens kokybę; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją bendradarbiauti su valstybėmis narėmis siekiant sparčiai priimti moksliškai pagrįstą pasiūlymą, pagal kurį būtų leidžiama naudoti RENURE trąšas aiškiai apibrėžtomis sąlygomis, kad ūkininkai galėtų sumažinti priklausomybę nuo sintetinių trąšų ir paspartinti perėjimą prie labiau žiedinių ir tvaresnių maisto medžiagų valdymo sistemų;

91. ragina sudaryti palankesnes sąlygas struktūriniam panašių gamybos sistemų žinių mainams ir bendradarbiavimui valstybėse narėse, kad būtų remiamas tarpusavio mokymasis, sprendžiamos konkrečiam regionui būdingos problemos, pvz., problemos, su kuriomis susiduria vietovės, kuriose vykdoma intensyvi gamyba, ir spartinamos tvarios pertvarkos, pritaikytos prie konkrečių kiekvieno sektoriaus realijų;

92. ragina Komisiją ir valstybes nares BŽŪP po 2027 m. stiprinti rizikos valdymo priemones, didinant paramą žemės ūkio draudimui, tarpusavio fondams ir pajamų stabilizavimo priemonei; primygtinai tvirtina, jog reikia užtikrinti, kad ūkininkams draudimas būtų prieinamesnis ir finansiškai perspektyvus; atkreipia dėmesį į tai, kad reikia ES lygmeniu sukurti mechanizmą, kuriuo būtų stiprinamos nacionalinės žemės ūkio draudimo sistemos, kurios būtų automatiškai aktyvuotos siekiant įveikti ekstremalias ir nenumatytas oro, sanitarines ir rinkos krizes; pabrėžia, kad šios priemonės turėtų papildyti esamas rinkos valdymo priemones ir neturėtų pakenkti esamoms nacionalinėms sistemoms;

93. ragina Komisiją sustiprinti rizikos valdymo priemones, įskaitant draudimo, perdraudimo sistemas ir kitas papildomas lėšas, kurios galėtų būti panaudotos, jei būtų nustatytos didesnės žalos ribos, tiek prevencinėms priemonėms, tiek kompensacijoms ūkininkams dėl gaivalinių nelaimių, epizootinių ligų protrūkių ir augalų ligų; atsižvelgdamas į tai mano, kad būtina įtraukti investicijas į prevenciją, ankstyvojo perspėjimo sistemas ir naujos atsparumo infrastruktūros kūrimą, kad sektorius galėtų numatyti didėjančią su klimatu susijusią riziką ir atsigauti; pabrėžia, kad valstybės narės turi dažniau naudotis šiuo metu nepakankamai naudojamomis rizikos valdymo priemonėmis;

94. pabrėžia, kad reikia reformuoti žemės ūkio rezervą ir padidinti jo finansinį pajėgumą, kad būtų galima reaguoti į nenumatytus rinkos

sutrikimus ir su klimatu susijusius įvykius, pvz., sausras ir potvynius; vis dėlto pabrėžia, kad žemės ūkio rezervas negali būti vienintelė priemonė, ir pakartoja, kad svarbu plėtoti įvairesnes rizikos valdymo ir greitojo reagavimo priemones, įskaitant veiksmingesnes žemės ūkio draudimo sistemas, savitarpio pagalbos fondus, ekstremaliųjų klimato situacijų fondus ir ypatingą likvidumo paramą ES žemės ūkio sektoriui;

95. atkreipia dėmesį į tai, kad trūksta nuoseklių ir lengvai naudojamų metodikų atskirų žemės ūkio sektorių išmetamųjų teršalų kiekiui apskaičiuoti; todėl griežtai nepritaria mėginimams įtraukti žemės ūkį į prekybos apyvartiniais taršos leidimais prekybos sistemą ar bet kokias ekologinių mokesčių sistemas;

96. pabrėžia, kad klimato kaitos padariniai daro poveikį visiems ES regionams; vis dėlto atkreipia dėmesį į tai, kad pietiniai regionai yra labiau pažeidžiami, kenčia nuo dykumėjimo, sausrų, vandeningųjų sluoksnių druskėjimo, miškų gaisrų, taip pat nuolatinių kritulių ir potvynių, kurie sukelia naujus kenkėjų protrūkius ir ligas – visa tai kelia grėsmę žemės ūkio sektoriui; todėl pabrėžia, kad ūkininkams visoje ES reikia specialių paramos priemonių ir instrumentų, kad jie padvigubintų pastangas pritaikyti savo veiklą prie klimato kaitos ir užkirsti kelią neigiamam jos poveikiui bei jį sušvelninti; atkreipia dėmesį į tai, kad siekiant šių tikslų svarbu teikti visapusišką paramą kaimo bendruomenėms ir vietos valdžios institucijoms;

97. ragina nuolat remti naujoviškus ūkininkavimo metodus, įskaitant metodus, taikomus ekologinio ūkininkavimo srityje, ir kitą agroekologinę praktiką, taikomą tiek ekologinėse, tiek vis dažniau įprastinėse sistemose, siekiant gerokai sumažinti gamybos sąnaudas ir išorinę priklausomybę žemės ūkyje, stiprinti nepriklausomumą ir apsirūpinimo maistu savarankiškumą;

98. primygtinai reikalauja, kad būsima ES ekologinės gamybos sektoriaus plėtra būtų orientuota į rinką, ir ragina pagal naująją BŽŪP toliau teikti paskatas ūkininkams ir naujiems rinkos dalyviams užsiimti ekologiniu ūkininkavimu; ragina Komisiją išnagrinėti naujus būdus, kaip įveikti krizes ekologinės gamybos rinkoje; primena, kad reikia skatinti ekologiškų produktų vartojimą, be kita ko, vykdant viešuosius pirkimus;

99. ragina kuo labiau sumažinti maisto švaistymą ir nuostolius visoje žemės ūkio maisto produktų grandinėje, įskaitant pirminius gamintojus, siekiant užtikrinti veiksmingą, novatorišką ir tvarų visų išteklių naudojimą; ragina Komisiją visais lygmenimis imtis priemonių siekiant išvengti nuostolių ir skatinti perteklių paversti pridėtinės vertės produktais; primygtinai tvirtina, kad reikia labiau vertinti ūkininkų gaminamus maisto produktus ir jų dedamas dideles pastangas jiems pagaminti; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją skatinti sprendimus, pvz., tinkamumo vartoti terminų peržiūrą ir

natūralių biologinių konservantų naudojimą, siekiant pratęsti maisto produktų galiojimo laiką;

100. ragina Komisiją parengti išsamią maisto medžiagų panaudojimo visoje žemės ūkio maisto produktų grandinėje strategiją, kurioje būtų specialiai remiamos maisto perdirbimo, mažmeninės prekybos ir vartotojų atliekų srautuose esančių maisto medžiagų atskyrimo, apdorojimo ir pakartotinio panaudojimo inovacijos;

Naujoms kartoms patrauklus sektorius

101. pabrėžia, kad kartų kaitos ir moterų verslumo užtikrinimas yra labai svarbus siekiant išsaugoti ES žemės ūkio ateitį ir socialinę bei ekonominę kaimo vietovių struktūrą; pripažįsta BŽŪP priemonėmis dedamas pastangas skatinti kartų kaitą, ypač labiau periferinėse kaimo vietovėse, ir pabrėžia, kad jas reikia stiprinti; vis dėlto atkreipia dėmesį į tai, kad BŽŪP negali būti vienintelė priemonė siekiant paskatinti jaunimą ir moteris ūkininkauti, ji turi būti remiama nacionalinėmis strategijomis, apimančiomis privačius finansavimo šaltinius, įskaitant bankus, bendradarbiavimu grindžiamus ūkininkavimo susitarimus ir partnerystes, taip pat finansines priemones, kurioms taikomi mažesni bendro finansavimo reikalavimai arba jie visai netaikomi; primygtinai tvirtina, kad gyvybiškai svarbus tikslas užtikrinti kartų kaitą ES žemės ūkyje turi būti papildytas struktūrinėmis priemonėmis, visų pirma susijusiomis su inovacijomis, skaitmeninimu, skaitmeniniu junglumu ir prieiga prie žemės; atsižvelgdamas į tai, laukia, kol bus paskelbta Komisijos kartų kaitos strategija;

102. ragina valstybes nares parengti nuoseklias, tvarias ir nuspėjamas strategijas, kuriomis būtų didinamas darbo žemės ūkyje patrauklumas, užtikrinant suderinamumą su ES ir regionine politika, įskaitant jų nacionalinius strateginius planus; primygtinai tvirtina, kad reikia didinti ir sutelkti BŽŪP finansinius išteklius kartų kaitai skatinti, kurie šiuo metu apima papildomas išmokas pagal I ramstį ir paramą investicijoms ir įsikūrimo pagalbai pagal II ramstį, taip pat naujų finansinių priemonių, nesusijusių su BŽŪP, kūrimą; pabrėžia, kad šios priemonės turėtų apimti didesnio masto atleidimą nuo mokesčių ir paskatas, paskolas lengvatinėmis palūkanomis, žemės ūkio kreditų garantijų sistemas, subsidijas tiksliojo ūkininkavimo priemonėms ir mokymo paslaugoms, be kita ko, tvariems verslo modeliams, kuriais siekiama didinti pelningumą;

103. pabrėžia, kad svarbu teikti diversifikuotas, pritaikytas ir nepriklausomas konsultavimo paslaugas siekiant remti jaunuosius ūkininkus ir naujus rinkos dalyvius tiek prieš jų įsisteigimą, tiek vėlesniais metais, visų pirma socialinių įgūdžių, skaitmeninių ir tiesioginės rinkodaros įgūdžių, apskaitos, teisinių aspektų, verslo įvairinimo, tvaraus ūkininkavimo ir komunikacijos srityse; pasisako už tai, kad būtų plačiai naudojami žemės ūkio verslo inkubatoriai, kurie, prieš perimdami nepriklausomą ūkį, galėtų pasinaudoti

ūkininkų, turinčių kelerių metų patirtį struktūrizuotoje aplinkoje, žiniomis; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad būtų numatyta įsteigti nacionalinius jaunųjų ūkininkų mokymo centrus;

104. prašo Komisijos įvertinti, ar išplėtus teisę gauti paramą jauniesiems ūkininkams iki 45 metų būtų paskatinta daugiau žmonių įsikurti žemės ūkyje, be kita ko, vykdant perkvalifikavimą; ragina Komisiją taip pat iš naujo įvertinti kitus tinkamumo kriterijų elementus, kurie gali būti pernelyg ribojantys;

105. palankiai vertina bendradarbiavimo susitarimą su Europos investicijų banko (EIB) grupe kaip perspektyvų modelį, galintį paskatinti kurti finansines priemones, skirtas daugeliui BŽŪP aspektų, įskaitant jaunųjų ūkininkų, moterų ūkininkių, vandens, rinkos ir atsparumo klimato kaitai politiką visose valstybėse narėse; mano, kad EIB vaidmuo visų pirma turėtų būti sutelktas į lengvatinį finansavimą, susijusį su lygiaverčiu finansavimu kapitalo objektams ir infrastruktūros projektams, kuriuos ūkininkai gali vykdyti pagal modernizavimo programą;

106. ragina valstybes nares sukurti mechanizmus, kurie palengvintų perėjimą prie oraus ir planuojamo išėjimo į pensiją; ypač ragina ūkininkams taikyti ankstyvo išėjimo į pensiją sistemas, finansuojamas iš atskirų fondų; prašo išplėsti paslaugas, kuriomis į pensiją išeinantys ūkininkai būtų susiejami su ūkininkauti norinčiais jaunais ar naujais ūkininkais, kartu teikiant, *inter alia*, logistinę paramą ir teisines konsultacijas, kad būtų sudarytos sąlygos abipusiškai naudingam ūkių perdavimui ir būtų užtikrintas žinių ir žemės ūkio veiklos tęstinumas;

107. ragina Komisiją ir valstybes nares rengiant kartų kaitos strategijas apsvarstyti, kaip šalinti konkrečias kliūtis, su kuriomis susiduria moterys, ypač jaunos moterys, norinčios patekti į žemės ūkio sektorių, įskaitant klausimus, tiesiogiai nesusijusius su žemės ūkiu, pvz., tinkamas sveikatos priežiūros ir socialines paslaugas; pripažįsta BŽŪP priemonėmis dedamas pastangas remti moteris žemės ūkyje, tačiau pabrėžia, kad reikia didesnės ir labiau pritaikytos paramos, ypač periferinėse kaimo vietovėse, įskaitant galimybę gauti paskolas, mokymą ar finansinę paramą, kad būtų užtikrintas tikras dalyvavimas ir lygios galimybės; primygtinai ragina valstybes nares sudaryti tinkamas sąlygas aktyviam moterų dalyvavimui atstovaujamosiose žemės ūkio maisto produktų organizacijose ir žemės ūkio įmonių valdymo organuose bei kaimo moterų asociacijose; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina būsimą moterų ūkininkių platformos sukūrimą kaip erdvę dialogui ir keitimuisi gerąja patirtimi siekiant stiprinti dalyvavimą ir lygias galimybes žemės ūkio maisto produktų sektoriuje;

108. ragina Komisiją ir valstybes nares skubiai spręsti žemės ūkio paskirties žemės praradimo ir koncentracijos problemą, įskaitant skaidrumo trūkumą šioje rinkoje; pabrėžia, kad žemės nuoma teisinio

tikrumo sąlygomis yra perspektyvi trumpalaikė alternatyva gauti žemės, nes jai įrengti reikia mažiau išteklių ir taip skatinama kartų kaita; pabrėžia viešai remiamų žemės suradimo paslaugų ir struktūrinio perėmimo planavimo svarbą, visų pirma žemės perdavimui, kuris sudaro sąlygas ankstyvam išėjimui į pensiją ir ūkio valdymo tęstinumui; ragina valstybes nares patvirtinti ilgalaikės ir stabilios žemės nuomos skatinimo politiką, taip užtikrinant nuomos teisių saugumą ir suteikiant laiko investuoti, ypač jauniesiems ūkininkams, moterims ūkininkėms ir naujiems ūkininkams, nes tai taip pat galėtų pagerinti dirvožemio būklę, aplinkosauginius rezultatus ir atsparumą klimato kaitai;

109. palankiai vertina Komisijos ketinimą įsteigti ES žemės ūkio paskirties žemės stebėjimo centrą, kuris turėtų padidinti ES žemės ūkio paskirties žemės rinkos skaidrumą ir palengvinti žemės ūkio paskirties žemės duomenų derinimą ir prieigą prie žemės, sudaryti sąlygas valstybėms narėms bendradarbiauti ir keistis geriausia praktika, taip pat teikti rekomendacijas dėl labiau pagrįstos ES politikos formavimo;

110. pabrėžia, kad įvairių ES kultūrinių kraštovaizdžių išsaugojimas svarbus ne tik ekologiniu ir turistiniu požiūriu, bet ir yra regioninės tapatybės ir ilgalaikio kaimo vietovių atsparumo pagrindas; todėl ragina juos aiškiai pripažinti ir įtraukti jų išsaugojimą į BŽŪP po 2027 m. kaip strateginį tikslą;

111. ragina laikytis gamtos atkūrimo metodų, pagal kuriuos bendradarbiaujama su ūkininkais ir žemės savininkais, užtikrinant visapusišką pagarbą nuosavybės teisėms;

112. ragina Komisiją išnagrinėti, kaip pagal BŽŪP galėtų būti remiami nauji ūkininkų verslo modeliai siekiant dar tvaresnio ir konkurencingesnio žemės ūkio Europoje;

113. ragina Komisiją skatinti valstybių narių partnerystes siekiant keistis geriausia praktika ir novatoriškomis idėjomis bendradarbiaujant su vietos valdžios institucijomis, universitetais, mokslinių tyrimų centrais ir ūkiais; pabrėžia, kad toks bendradarbiavimas turėtų būti sutelktas į supaprastinimą, prieinamumą, tvarumo didinimą ir kiekvienam regionui ir sektoriui būdingų problemų sprendimą ir turėtų būti remiamas tinkamu mokymu, taip išvengiant iškraipymų ir skirtingų požiūrių, nes tai gali būti nepalanku ūkininkams;

114. skatina propaguoti paramos ir matomumo didinimo programas, kurios atspindėtų turiningą ir visavertį gyvenimo būdą, kurį gali pasiūlyti žemės ūkio sektorius, pabrėžiant ūkininkų vertę ir įsipareigojimą gamtos, apsirūpinimo maistu saugumo atžvilgiu, taip pat žemės ūkio specialistų darbui būdingas ypatybes ir vertybes; atkreipia dėmesį į tai, kad politikos nuoseklumas laikui bėgant yra labai svarbus siekiant aiškių ilgalaikių žemės ūkio sektoriaus tikslų;

115. pabrėžia stiprios ir gerai finansuojamos ES skatinimo politikos,

įskaitant didesnius BŽŪP biudžeto asignavimus, svarbą siekiant didinti informuotumą apie ES žemės ūkio ir maisto produktų savybes tiek ES, tiek visame pasaulyje, ir pabrėžia, kad tai turi dar didesnę reikšmę ekonominio netikrumo laikotarpiais;

Inovacijos, padedančios toliau modernizuoti žemės ūkį

116. ragina parengti prie ūkininkų poreikių pritaikytą plataus užmojo investicijų į inovacijas, technologijas ir taikomuosius mokslinius tyrimus paketą, finansuojamą pagal BŽŪP, programą „Europos horizontas“, Skaitmeninės Europos programą ir kitus paramos mechanizmus, kurie atliks svarbų vaidmenį skatinant tvaresnį ir labiau pritaikytą žemės ūkio sektorių; pabrėžia, kad į programą „Europos horizontas“ turėtų būti įtrauktas specialus žemės ūkiui skirtas ramstis, kuriuo būtų siekiama skatinti mokslinius tyrimus, inovacijas ir žinių perdavimą žemės ūkio maisto produktų sektoriuje;

117. pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad novatoriški ir skaitmeniniai sprendimai galėtų būti naudojami vienodomis sąlygomis visų tipų ES ūkiuose ir teritorijose ir kad šiais sprendimais būtų remiamas tvarus žemės ūkis, pagalba valdant žemės ūkio ekosistemų įvairovę ir sudėtingumą, prisidedama prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos strategijų, didinamos ūkininkų pajamos, mažinamas ūkininkų ir administracijų administracinis darbo krūvis, numatomos būsimos gamybos sąlygos ir kad jie atitiktų vartotojų ir visuomenės lūkesčius; pabrėžia, kad naujų technologijų naudojimas turėtų būti remiamas tinkama teisine sistema, siekiant išnaudoti visą jų potencialą ir atlikti patikimus rizikos vertinimus;

118. ragina skirti daugiau lėšų taikomiesiems moksliniams tyrimams, susijusiems su tvariomis ir veiksmingomis tradicinių augalų apsaugos produktų alternatyvomis, ir ragina persvarstyti dabartines patvirtinimo procedūras; pabrėžia, kad reikia vengti tolesnio augalų apsaugos produktų, kurie atitinka nustatytas teisines saugos ribas, pašalinimo iš rinkos, jei dar nėra alternatyvų, siekiant užtikrinti, kad žemės ūkio gamyba būtų išlaikyta saugiai ir tvariai; atkreipia dėmesį į biostimuliatorių potencialą didinant augalų našumą;

119. pabrėžia, kad svarbu pripažinti ir stiprinti ŽŪŽIS modelio, kaip strateginės ir kompleksinės BŽŪP po 2027 m. priemonės, galinčios užtikrinti veiksmingą žinių ir inovacijų sklaidą ūkininkams, vaidmenį; mano, kad veiksminga ir koordinuota ŽŪŽIS yra labai svarbi siekiant pagrindinių BŽŪP tikslų, susijusių su konkurencingumu, tvaria maisto gamyba, atsparumu klimato kaitai ir skaitmenine pertvarka, ir turi būti visapusiškai integruota į nacionalinius strateginius planus;

120. pripažįsta EIP-AGRI svarbą, nes ji prisidėjo prie inovacijų pažangos žemės ūkio maisto produktų ir miškininkystės sektoriuose, kadangi buvo sukurtos veiklos grupės ir įgyvendinti novatoriški projektai, kuriais siekiama plėtoti pažangiausius sprendimus, demonstruojant geriausią praktiką, kuria didinamas žemės ūkio maisto produktų

sektoriaus tvarumas, atsparumas ir konkurencingumas; ragina Komisiją pagal BŽŪP po 2027 m. labiau remti šią iniciatyvą;

121. atkreipia dėmesį į tai, kad kaimo plėtros sistemoje reikia parengti specialią priemonę, grindžiamą integruoto tvaraus žemės ūkio principais, kad būtų galima dažniau taikyti integruotąją kenkėjų kontrolę, įskaitant biologinę kontrolę, bepiločius orlaivius ir endoterapiją, optimizuoti augalų apsaugos produktų naudojimą, sykiu visada laikantis nustatytų teisinių ir saugos ribų ir kompensuojant ūkininkų patirtus finansinius nuostolius; pabrėžia, kad svarbu integruotą žemės ūkį įtvirtinti kaip bendrai pripažintą ES sistemą ir toliau siekti nustatyti ir remti tvarią ir ekologišką žemės ūkio praktiką;

122. pabrėžia, kad svarbu pagal BŽŪP pritraukti privatų finansavimą, kad būtų padidintos investicijos į žemės ūkį ir kaimo plėtrą, sutelkiant daugiau ilgalaikių išteklių ūkininkų organizacijoms, ypač mažosioms ir vidutinėms įmonėms, taip pat šeimos įmonėms;

123. pažymi, kad, remiantis 2025 m. Europos Parlamento tyrimų tarnybos (EPRS) tyrimu[1], tam tikruose regionuose sutelkęs mažas skaičius didelių skerdyklų; todėl pabrėžia, kad BŽŪP lėšomis reikia remti skerdyklų steigimą ir plėtrą, kad būtų skatinama vietos ekonomika, kuriamos darbo vietos ir stiprinamos trumpos tiekimo grandinės;

124. ragina mažąsias ir didžiąsias įmones skubiai patvirtinti ir įgyvendinti naujus selekcijos metodus, pavyzdžiui, CRISPR-Cas metodą, kad būtų skatinama kurti augalus, kurie būtų atsparesni, efektyviau naudotų išteklius ir tausotų aplinką;

125. ragina imtis priemonių, kuriomis būtų užtikrinta, kad ūkininkai išlaikytų visišką savo duomenų nuosavybę ir kontrolę, taip apsaugant jų teises ir skatinant žemės ūkio duomenų naudojimo ir dalijimosi jais skaidrumą, atsižvelgiant į besivystančias skaitmenines ir dirbtiniu intelektu grindžiamas inovacijas;

126. pripažįsta galimą savanoriškos ES masto anglies dioksido absorbavimo sertifikavimo sistemos naudą ir primygtinai ragina Komisiją didinti žemės ūkio sektoriaus galimybes naudotis šia proga; pabrėžia, kad anglies dioksido ir gamtos kreditai galėtų suteikti teigiamą paskatą ir papildomą atlygį ūkininkams, ypač jauniesiems ūkininkams, sąžiningai atlyginant už tokią praktiką kaip agrarinė miškininkystė ir regeneracinis dirvožemio valdymas, kuria prisidedama prie anglies dioksido surinkimo ir išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo ūkiuose; pabrėžia, kad tokia sertifikavimo sistema turi būti atvira ir prieinama visiems ūkininkams, norintiems išlaikyti

---

[1] Tyrimas „Gyvūnų gerovė juos vežant. Naujausia informacija apie Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2005 įgyvendinimą“, EPRS, *Ex post* vertinimo skyrius, 2025 m. kovo mėn., https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2025/765766/EPRS_STU(2025)765766_EN.pdf.

arba padidinti savo dirvožemio anglies dioksido saugojimo pajėgumą, ir ragina Komisiją sudaryti sąlygas užtikrinti tokių sertifikatų paklausą rinkoje taikant tinkamas paskatas ir užtikrinant ilgalaikį rinkos nuspėjamumą privačiojo sektoriaus investuotojams; pabrėžia, kad anglies kaupimo ūkininkavimas turėtų papildyti, o ne pakeisti aktyvią ir tvarią žemės ūkio gamybą;

127. ragina Komisiją skatinti saulės energijos gamybą ūkiuose taip, kad būtų užtikrinta, kad įrenginiai ir sukaupta nauda liktų žemės savininkui ir vietos bendruomenei ir kad tai būtų suderinama su žemės ūkio veikla, siekiant pagerinti ūkininkų gebėjimą prisitaikyti prie klimato kaitos ir prisidėti prie ūkininkų pajamų stabilumo ir įvairinimo;

128. primygtinai ragina Komisiją laikytis S. Niinistö pranešime pateiktų rekomendacijų ir atsižvelgti į strateginių maisto atsargų svarbą; ragina plačiai kurti strategines maisto atsargas, pagrįstas didele Suomijoje ir Vokietijoje įgyta patirtimi, ir įtraukti sąvoką „integruotras dvejopas naudojimas“ į biodegalų gamybos plėtros politiką; mano, kad be strateginių maisto atsargų negali būti apsirūpinimo maistu savarankiškumo;

129. pabrėžia, kad svarbu aiškiai patvirtinti viso kanapių auginimo, derliaus nuėmimo, perdirbimo ir prekybos leidžiamais pramoniniais tikslais teisėtumą visoje ES, kad ūkininkams, perdirbėjams, reguliavimo institucijoms ir vartotojams būtų užtikrintas teisinis tikrumas; pažymi, kad kanapių auginimui reikia palyginti nedaug išteklių, ypač trąšų, augalų apsaugos produktų ir vandens; pabrėžia, kad juo taip pat prisidedama prie geros dirvožemio būklės ir biologinės įvairovės, suteikiant naujų ekonominių galimybių, papildomų pajamų ir inovacijų kaimo vietovėms, tiekiant žaliavas pramonės reikmėms, pvz., tekstilės pluoštą, ir kitoms reikmėms, pvz., sveikatai, maistui ir pašarams; ragina Komisiją nustatyti bendrą ES masto 0,5 proc. tetrahidrokanabinolio (THC) ribą pramoninių kanapių teisiniam klasifikavimui, užtikrinant nacionalinės teisės aktų suderinimą pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimus ir tarptautinę teisę;

°

° °

130. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.